

INHOUDSOPGAVE

A. Inleiding	2
1. Separated Children in Europe Programme (SCEP)	2
2. Definitie	2
3. Statement of Good Practice	3
4. Als referentie gebruikte afkortingen en acroniemen	4
B. Basisbeginselen	7
B 1. Belangen van het kind	7
B 2. Non-discriminatie	7
B 3. Recht op participatie	8
B 4. Respect voor de culturele identiteit	8
B 5. Tolken	9
B 6. Vertrouwelijk karakter	9
B 7. Informatie	10
B 8. Samenwerking tussen organisaties	10
B 9. Opleiding van medewerkers	11
B 10. Duurzaamheid	11
B 11. Tijdigheid	11
C. Good Practice	12
C 1. Toegang tot het grondgebied	12
C 2. Kinderen als slachtoffer van kinderhandel	13
C 3. Alleenstaande migrante kinderen	14
C 4. Identificatie	15
C 5. Opsporen van de familie en contact met de familie	15
C 6. Aanduiding van een voogd of adviseur	16
C 7. Registratie en documentatie	17
C 8. Beoordeling van de leeftijd	18
C 9. Vrijheid van opsluiting	18
C 10. Recht op participatie	19
C 11. Tijdelijke zorg – gezondheid, onderwijs en opleiding	20
C 11.1 Tijdelijke verzorging	20
C 11.2 Gezondheid	21
C 11.3 Onderwijs, taal en opleiding	22
C 12. Proces ter bepaling van de status van asielzoeker of vluchteling	24
C 12.1 Minimumwaarborgen bij asielprocedures	25
C 12.2 Criteria voor beslissing over het verzoek van een kind	26
C 13. Duurzame of lange-termijnoplossingen	28
C 13.1 Permanent verblijf in een gastland/land van asielverzoek	28
C 13.2 Gezinshereniging	28
C 13.3 Integratie	29
C 13.4 Adoptie	30
C 13.5 Identiteit en nationaliteit	30
C 13.6 Terugkeer naar land van herkomst	31
Bijlage I, Sociale Geschiedenis	33
Bijlage II, Internationale en Regionale Wetgeving, Beleids- en Richtlijnen	34
Bijlage III, Referenties	37

A. INLEIDING

1. Het *Separated Children in Europe Programme* (SCEP)

Het Separated Children in Europe Programme (Programma Alleenstaande kinderen in Europa) is een gezamenlijk initiatief van de Internationale Save the Children-alliantie in Europa en van het Hoge Commissariaat van de Verenigde Naties voor Vluchtelingen. Het programma is gebaseerd op de elkaar aanvullende mandaten en ervaringsgebieden van de twee organisaties.

De verantwoordelijkheid van de UNHCR bestaat erin om kinderen die gevlucht zijn of asiel zoeken, te beschermen. De internationale Save the Children-alliantie wil ervoor zorgen dat alle kinderen op hun rechten aanspraak kunnen maken.

Dit programma stelt zich tot doel om de rechten en belangen van alleenstaande minderjarigen die naar Europa zijn gekomen of door Europa trekken, te beschermen door een gemeenschappelijk beleid uit te werken en door zich op nationaal en Europees vlak samen te verbinden tot het invoeren van de beste praktijken. Als onderdeel van dit proces gaat het programma partnerships aan met organisaties die met alleenstaande minderjarigen in Europese landen en met de Europese instellingen samenwerken.

2. Definitie

“Alleenstaande minderjarigen” zijn jongeren onder de 18 jaar die buiten hun land van herkomst verblijven en die niet begeleid worden door hun beide ouders of hun vroegere wettelijke/gebruikelijke primaire verzorger. Sommige jongeren zijn volledig op zichzelf aangewezen terwijl andere jongeren, die toch ook de bezorgdheid van het SCEP wegdragen, misschien bij verre verwanten wonen. Al die jongeren zijn echter alleenstaande jongeren en hebben als dusdanig recht op internationale bescherming via een ruim gamma internationale en regionale instrumenten. Alleenstaande minderjarigen kunnen soms asiel aanvragen omdat ze voor vervolging vrezen of omdat ze onvoldoende beschermd worden tegen schendingen van de mensenrechten, gewapende conflicten of opschudding in hun eigen land. Ze kunnen ook het slachtoffer worden van mensenhandel met het oog op seksuele of andere uitbuiting of ze kunnen naar Europa komen om aan de zware ontbering in hun land te ontsnappen. (Verdrag inzake de Rechten van het Kind, art. 1 en 22; Verdrag van Den Haag inzake de bescherming van kinderen, 1996, art. 6; Richtlijnen van het Hoog Commissariaat van de Verenigde Naties voor Vluchtelingen, alinea 3.1; de Europese Raad voor vluchtelingen en bannelingen (ECRE) (jongeren) alinea's 8 en 11; Europese verordening inzake alleenstaande minderjarigen, art. 1(1); Protocol van de Verenigde Naties ter voorkoming, afschaffing en bestraffing van mensenhandel, in het bijzonder van handel in vrouwen en kinderen, art. 2a en 3d; Protocol tegen de smokkel van migranten ter land, ter zee en in de lucht, art. 14 en 19).

In het *Separated Children in Europe Programme* is de term “separated” (alleenstaand) verkozen boven “unaccompanied” (niet-begeleid) omdat dit beter het essentiële probleem verwoordt waarmee die jongeren te kampen hebben: ze kunnen niet terugvallen op de zorg en de bescherming van hun ouders of wettelijke voogd en hierdoor lijden ze sociaal en psychologisch gezien onder deze scheiding. Terwijl sommige alleenstaande jongeren bij hun aankomst in Europa “begeleid” lijken te zijn, zijn de begeleidende volwassenen niet altijd in staat of geschikt om zorg te dragen voor de kinderen en die verantwoordelijkheid op zich te nemen.

Er is “internationale bescherming” nodig omdat die alleenstaande kinderen hun land en hun gemeenschap verlaten hebben en naar of door Europa zijn gereisd. Waarschijnlijk zal voor hun toestand slechts een oplossing gevonden kunnen worden als hiervoor aandacht bestaat in hun land van herkomst en in het land waar ze nu verblijven. Het is dan ook van essentieel belang om beschermende maatregelen te nemen die stroken met het internationale recht, met de nationale wetgeving en met de normen inzake mensenrechten.

Op dit ogenblik telt het SCEP partners uit de volgende Europese landen: Oostenrijk, België, Bulgarije, Kroatië, Tsjechische Republiek, Denemarken, Estland Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Hongarije, Ierland, Italië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Nederland, Noorwegen, Polen, Portugal, Roemenië, Slowakije, Slovenië, Spanje, Zweden, Zwitserland en het Verenigde Koninkrijk.

3. Statement of Good Practice

Het Statement wil een duidelijke inventaris opstellen van de beleidslijnen en praktijken die vereist zijn om maatregelen te kunnen implementeren die zullen garanderen dat de rechten van alleenstaande jongeren in Europa worden bevorderd en beschermd. Het Statement is grotendeels geïnspireerd op het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de Rechten van het Kind (CRC) en op twee documenten: de Richtlijnen van het Hoge Commissariaat van de Verenigde Naties voor Vluchtelingen inzake beleidslijnen en procedures voor de omgang met niet-begeleide jongeren die asiel zoeken (februari 1997), dat hierna als “Richtlijnen UNHCR” wordt bestempeld en het standpunt van de Europese Raad voor vluchtelingen en bannelingen inzake minderjarige vluchtelingen (november 1996), dat hierna als “ECRE (jongeren)” wordt bestempeld.

In het hele Statement vindt u verwijzingen naar de relevante internationale en regionale wetgeving, beleidslijnen en richtlijnen. De integrale lijst hiervan staat in bijlage II.

Dit is de derde editie van het Statement of Good Practice (SGP) van SCEP. Er moet worden benadrukt dat dit een levend document is dat de vooruitgang weerspiegelt die bij de bescherming van de mensenrechten wordt geboekt, en dat ingaat op onderwerpen die in het bijzonder alleenstaande minderjarigen treffen. Dit document is dan ook geen exhaustieve lijst met standaarden en goed beleid (good practice) , maar veeleer een kader voor acties en voor verdediging dat we in de toekomst nog verder kunnen ontwikkelen.

In dat opzicht zijn er verschillende actuele thema's die in toekomstige versies van het SGP nog directer en begrijpelijker moeten worden behandeld. Enkele bronnen van bezorgdheid zijn: het verdedigen van de rechten van kindsoldaten, het beschermen van jongeren die het slachtoffer van mensenhandel zijn geworden, en het bevorderen van de socio-economische rechten van alle alleenstaande jongeren, inclusief toegang tot beroepsopleiding en kansen op de arbeidsmarkt.

We raden u aan onze website te bezoeken voor bijkomend materiaal over deze onderwerpen en over de bescherming van de rechten van alleenstaande jongeren. We kijken ook uit naar uw reacties en commentaar op het SGP om het verslag en onze gemeenschappelijke inspanningen ter zake nog te kunnen verstevigen.

4. Als referentie gebruikte afkortingen en acroniemen

Aanb. RvE Luchthavens	Aanbeveling nr. 1475 (2000) van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa inzake de aankomst van asielzoekers op Europese luchthavens
Aanb. RvE Opleiding ambtenaren	Aanbeveling nr. 1309 (1996) van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa inzake opleiding van ambtenaren die aan de grenzen asielzoekers opvangen
Aanb. RvE Uitzetting	Aanbeveling nr. 1547 (2002) van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa inzake uitzettingsprocedures die met de mensenrechten stroken en die met respect voor de veiligheid en waardigheid worden uitgevoerd.
CAT	Verdrag tegen Foltering en Andere Wrede, Onmenselijke of Onterende Behandeling of Bestrafing, 1984
CDE	Verdrag tegen discriminatie in het onderwijs, 1960
CEDAW	Verdrag inzake de Uitbanning van Alle Vormen van Discriminatie van Vrouwen, 1979
CERD	Verdrag inzake de Uitbanning van alle vormen van Rassendiscriminatie , 1965
Conv. Vlucht.	Verdrag betreffende de Status van Vluchtelingen, 1951
CRC	Verdrag inzake de Rechten van het Kind, 1989
CRS	Verdrag tot beperking der staatloosheid, 1961
Dublin II	Verordening nr. 343/2003 van de Raad van 18 februari 2003 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek dat door een onderdaan van een derde land bij een van de lidstaten wordt ingediend
ECRE (integratie)	Europese Raad over Vluchtelingen en bannelingen: standpunt over integratie van vluchtelingen in Europa, december 2002
ECRE (jongeren)	Europese Raad over Vluchtelingen en bannelingen: standpunt over minderjarige vluchtelingen, 1996
EU-Richtlijn gezin	Richtlijn 2003/86/EG van de Raad inzake het recht op gezinshereniging

EU-Richtlijn opvang	Richtlijn 2003/9/EG van de Raad tot vaststelling van minimumnormen voor de opvang van asielzoekers in de lidstaten
Europese Resolutie	Europese Resolutie van de Raad van 26 juni 1997 inzake niet-begeleide minderjarige onderdanen van derde landen
Eur. Verord. Minimum	Verordening van de Raad inzake minimumgaranties voor asielprocedures, 1995
EVRM	Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en van de Fundamentele vrijheden, 1950
ICRMW	Internationaal Verdrag inzake de Bescherming van de Rechten van Alle Migrerende Werknemers en Leden van hun Families, 1990
ILO C182	Verdrag inzake het verbod op en inzake onmiddellijke acties ter uitroeiing van de ergste vormen van kinderarbeid, ILO C182, 1999
ISS	Internationale Sociale Dienstverlening
IVBPR	Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten, 1966
IVESCR	Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten, 1966
OVSE	Actieplan van de OVSE ter bestrijding van de mensenhandel, Maastricht Ministeriële bijeenkomst, 2003
Protocol 1 CRC	Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de Rechten van het Kind inzake kinderhandel, kinderprostitutie en kinderpornografie, 2000
Protocol 2 CRC	Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de Rechten van het Kind inzake de betrokkenheid van kinderen bij gewapende conflicten, 2000
Protocol tegen lucht, als smokkel	Protocol tegen de smokkel van migranten ter land, ter zee en in de aanvulling op het Verdrag van de Verenigde Naties tegen de internationale georganiseerde criminaliteit, 2000
Protocol tegen mensenhandel	Protocol inzake de Voorkoming, Bestrijding en Bestrafing van Mensenhandel, in het bijzonder Vrouwenhandel en Kinderhandel tot aanvulling van het VN-Verdrag inzake Grensoverschrijdende Georganiseerde Misdad, 2000
RSICC	Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof, 1998
RvE	Raad van Europa

RvE Jonge Migranten	Aanbeveling nr. 1596 (2003) van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa over de toestand van jonge migranten in Europa
RvE Ministers 91	Aanbeveling nr. R (91) 11 van het Comité van Ministers inzake seksuele uitbuiting, pornografie en prostitutie van en inzake handel in kinderen en jonge volwassenen
RvE Ministers 2000	Aanbeveling nr. R (2000) 11 van het Comité van Ministers inzake acties tegen de mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting
UNHCHR	Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor Mensenrechten
UNHCR	Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor Vluchtelingen
UNHCR-AP	Agenda van de UNHCR voor Bescherming, 2002
UNHCR- richtlijnen	Richtlijnen van de UNHCR inzake beleidslijnen en procedures voor omgang met niet-begeleide jongeren die asiel zoeken, 1997
UNHCR- handboek	Handboek van de UNHCR over procedures en criteria voor het bepalen van de status van de vluchteling, 1992
UVRM	Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, 1948
Verdrag Den Haag 1993	Verdrag inzake de bescherming van kinderen en de samenwerking op het gebied van interlandelijke adoptie, 1993
Verdrag Den Haag 1996	Verdrag inzake de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning, de tenuitvoerlegging en de samenwerking op het gebied van ouderlijke verantwoordelijkheid en maatregelen ter bescherming van kinderen, 1996
VN-richtlijnen MR en MH	Door UNHCHR aanbevolen principes en richtlijnen inzake mensenrechten en inzake mensenhandel, E/2002/68/add. 1, 20 mei 2002

B. BASISBEGINSELEN

Dit zijn de beginselen die ten grondslag liggen aan het Statement of Good Practice en moeten in acht worden genomen bij alle fasen van zorg en bescherming voor alleenstaande kinderen en jongeren.

** Opgelet: De meeste verwijzingen zijn wanneer zij voor het eerst voorkomen, vergezeld van een tekst die slechts een uittreksel of een samenvatting van het relevante artikel of lid is. Anders kan u de tekst of een link naar die tekst vinden op het eind van de publicatie in bijlage III, waar de referenties zijn bijeengebracht. Indien u de artikelen uit wetten of uit politieke documenten wil gebruiken in de strijd voor de rechten van alleenstaande jongeren, moet u bij voorkeur naar de integrale tekst van deze instrumenten verwijzen. **

1. Belangen van het kind

De belangen van het kind moeten bij alle maatregelen betreffende kinderen de eerste overweging vormen.

* CRC, art. 3(1): Bij alle maatregelen betreffende kinderen... moeten de belangen van het kind centraal staan.

* ECRE (jongeren), lid 4

* IVBPR, art. 24(1): Elk kind heeft – zonder enige vorm van discriminatie – recht op de beschermingsmaatregelen die vereist zijn door zijn status van minderjarige als onderdeel van zijn gezin, de maatschappij en de Staat.

* IVESCR, art. 10(3): Namens de kinderen moeten speciale maatregelen worden genomen zonder dat hierbij sprake mag zijn van discriminatie.

* UNHCR-richtlijnen, lid 1.5

* UNHCR-handboek, lid 4

2. Non-discriminatie

Alleenstaande kinderen hebben recht op dezelfde behandeling en rechten als kinderen die de nationaliteit van het land hebben of in het land verblijven. Zij moeten in eerste instantie als kinderen worden behandeld. Alle overwegingen omtrent hun status als migrant moeten van secundair belang zijn.

* CEDAW: Dit Verdrag neemt een reeks maatregelen om elke vorm van discriminatie tegen vrouwen en meisjes te bannen.

* CERD

* CRC, art. 2: De rechten uit het Verdrag inzake de Rechten van het Kind zijn van toepassing voor ieder kind zonder discriminatie van welke aard ook, ongeacht ras, huidskleur, geslacht, taal, godsdienst, politieke of andere overtuiging, nationale, etnische of maatschappelijke afkomst, vermogen, handicap, geboorte of andere omstandigheid van het kind of van zijn ouders.

* CRC, art. 22(1): Alleenstaande minderjarige vluchtelingen en minderjarigen die asiel zoeken, hebben recht op bescherming en bijstand bij het genot van de van toepassing zijnde rechten beschreven in dit Verdrag en in andere internationale akten inzake de rechten van de mens of humanitaire akten waarbij de Staten partij zijn.

- * EVRM, art. 14: Het genot van de rechten en vrijheden die in dit Verdrag zijn vermeld, moet worden verzekerd zonder enig onderscheid op welke grond ook, zoals geslacht, ras, kleur, taal, godsdienst, politieke of andere mening, nationale of maatschappelijke afkomst, het behoren tot een nationale minderheid, vermogen, geboorte of andere status.
- * ECRE (kinderen), lid 5 - 7
- * IVBPR, art. 24(1)
- * IVESCR, art. 10(3)
- * ICRMW, art. 18(1): Migrante werknemers en hun familieleden hebben voor de hoven en rechtbanken recht op dezelfde behandeling als burgers met de nationaliteit van het land.
- * Protocol over mensenhandel, art. 14(2): De maatregelen moeten worden geïnterpreteerd en toegepast op een wijze die geen discriminatie inhoudt van personen omwille van het feit dat zij het slachtoffer van mensenhandel zijn.
- * Protocol over smokkel, art. 19(2): De maatregelen moeten worden geïnterpreteerd en toegepast op een wijze die geen discriminatie inhoudt van personen omwille van het feit dat zij het voorwerp zijn van een gedrag dat in artikel 6 van dit Protocol is uiteengezet.

3. Recht op participatie

Er moet gevraagd worden naar de mening en wensen van alleenstaande kinderen en hiermee moet rekening worden gehouden indien er beslissingen genomen worden die hen betreffen. Er moeten maatregelen genomen worden om ervoor te zorgen dat aan dit proces kunnen deelnemen. Die maatregelen moeten aangepast zijn aan hun leeftijd en rijpheid.

- * CRC, art. 12: In overeenstemming met de leeftijd en rijpheid van het kind moet er passend belang worden gehecht aan de mening van het kind en de kinderen moeten in de gelegenheid worden gesteld om te worden gehoord in elke procedure die het kind betreft.
- * ECRE (kinderen), lid 25 en 26
- * UNHCR-AP, deel III, doelstelling 6(2): De staten, het UNHCR en de partners moeten maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat minderjarige vluchtelingen op rechtvaardige wijze kunnen deelnemen aan de beslissingen over alle aspecten van hun leven als vluchteling en aan de implementatie van dergelijke beslissingen.
- * UNHCR-richtlijnen, lid 5.14 - 5.15
- * UNHCR-handboek, lid 41

4. Respect voor de culturele identiteit

Het is van cruciaal belang dat alleenstaande kinderen in staat zijn om hun moedertaal en de band met hun cultuur en godsdienst vast te houden. De aangeboden kinderverzorging, gezondheidszorg en opvoeding moeten die culturele behoeften weerspiegelen. Er moet zorg worden gedragen dat die aspecten van de culturele tradities die schadelijk zijn voor kinderen en die hen discrimineren, niet voor altijd worden vastgelegd. Het vasthouden aan de taal en cultuur is ook van belang als een kind later naar zijn thuisland zou terugkeren.

- * CRC, art. 8: Kinderen hebben het recht om de basiselementen van hun identiteit te behouden of te herstellen.
- * CRC, art. 24: Kinderen hebben recht op het genot van de grootst mogelijke mate van gezondheid en op voorzieningen voor verzorging en revalidatie.

* CRC, art. 30: Kinderen die tot een bepaalde etnische of godsdienstige minderheid of tot een taalminoriteit behoren, hebben het recht om hun cultuur te beleven, om naar hun eigen godsdienst te leven of om zich van hun eigen taal te bedienen.

* ECRE (kinderen), lid 39

* ICRMW, art. 12(1): Migrante werknemers en hun familieleden hebben recht op vrijheid van meningsuiting, geweten en godsdienst.

* ICRMW, art. 31: De Staten moeten borg staan voor het respecteren van de culturele identiteit van de migrante werknemers en hun familieleden en ze mogen hen niet beletten om hun culturele banden met hun land van herkomst te behouden.

* IVBPR, art. 27: In Staten waar er etnische, religieuze of taalkundige minderheden bestaan, mag aan personen die tot dergelijke minderheden behoren, niet het recht worden ontzegd om hun eigen godsdienst te belijden en te beoefenen, of om hun eigen taal te hanteren.

5. Tolken

Alleenstaande kinderen moeten telkens wanneer zij geïnterviewd worden of een beroep moeten doen op diensten of wettelijke procedures, over adequaat opgeleide tolken kunnen beschikken die de taal spreken die de kinderen verkiezen.

* CRC, art. 12

* CRC, art. 13: Kinderen hebben recht op vrijheid van meningsuiting en ze hebben het recht om informatie te vergaren, te ontvangen en door te geven.

* IVBPR, art. 19: Een ieder heeft het recht om zonder inmenging een eigen mening te hebben. Een ieder heeft recht op vrijheid van meningsuiting.

* UNHCR-richtlijnen, lid 5.13

6. Vertrouwelijk karakter

Men moet met zorg erover waken dat er over een alleenstaand kind geen informatie wordt onthuld die de familieleden van het kind in zijn land van herkomst in gevaar kan brengen. Alvorens de gevoelige informatie aan andere organisaties of personen wordt megedeeld kan aan het alleenstaande kind toestemming worden gevraagd op een wijze die aangepast is aan de leeftijd van het kind. De informatie mag niet worden gebruikt voor andere doeleinden dan waarvoor ze werd verstrekt.

* CRC, art. 16: Kinderen hebben recht op bescherming tegen willekeurige of onrechtmatige inmenging in hun privé-leven, in hun gezinsleven, hun huis of hun briefwisseling.

* Europese resolutie, art. 3(1): Informatie over de identiteit en situatie van een minderjarige kan op verschillende manieren worden verkregen en met name door een passend interview met de betrokkene, dat zo spoedig mogelijk dient plaats te vinden op een wijze die past bij zijn leeftijd. Bij het aanvragen, ontvangen, doorgeven en bewaren van de verkregen informatie dient grote zorgvuldigheid en vertrouwelijkheid te worden betracht teneinde zowel de minderjarige als de leden van zijn of haar familie te beschermen.

* EVRM, art. 8: Een ieder heeft recht op respect voor zijn privé-leven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie.

* IVBPR, art. 17: Niemand mag het slachtoffer zijn van willekeurige of onwettige inmenging in zijn privé-leven, familie, huis of briefwisseling, onwettige aanrandingen van de eerbaarheid of schendingen van de reputatie.

* ICRMW, art. 14: Geen enkele migrante werknemer of geen enkel lid van zijn familie mag het slachtoffer zijn van willekeurige of onwettige inmenging in zijn privé-leven, familie, huis of briefwisseling of andere vormen van communicatie.

* UNHCR-richtlijnen, lid 5.16 en 5.17

7. Informatie

Alleenstaande kinderen moeten kunnen beschikken over de toegankelijke informatie over bijvoorbeeld hun rechten, de beschikbare diensten, de asielprocedure, het opsporen van hun familie en de toestand in hun land van herkomst.

* CRC, art. 13

* CRC, art. 17: De staten waarborgen dat de kinderen toegang hebben tot informatie uit een verscheidenheid van nationale en internationale bronnen.

* CRC, art. 22(2): De staten verlenen, naar zij passend achten, hun medewerking aan alle inspanningen van de VN en van andere intergouvernementele of niet-gouvernementele organisaties met het oog op het opsporen van gezinsleden van de kinderen.

* ECRE (kinderen), lid 31

* ICRMW, art. 33(1) (b): Migrante werknemers en hun familieleden hebben het recht om op de hoogte te worden gehouden van de voorwaarden omtrent hun toelating evenals van hun rechten en plichten.

8. Samenwerking tussen organisaties

Organisaties, departementen van overheidsdiensten en professionals die aan dienstverlening voor alleenstaande kinderen werken, moeten samenwerken om te garanderen dat het welzijn en de rechten van alleenstaande kinderen versterkt en beschermd worden. Bij de pogingen om te beantwoorden aan de aan elkaar gekoppelde behoeften van alleenstaande kinderen, is een holistische benadering vereist.

* CRC, art. 22(2)

* Europese resolutie, art. 5(3 c en d): De autoriteiten moeten met het oog op de terugkeer van de minderjarige samenwerken met internationale organisaties als UNHCR of UNICEF en, indien passend, met niet-gouvernementele organisaties om zich ervan te vergewissen dat in het land waarnaar de minderjarige wordt teruggestuurd, adequate opvang- en verzorgingsvoorzieningen voorhanden zijn.

* UNHCR-richtlijnen, lid 12

9. Opleiding van medewerkers

Personen die met alleenstaande kinderen werken, moeten een aangepaste opleiding over de behoeften en rechten van alleenstaande kinderen krijgen. Medewerkers van immigratiediensten of van de grenspolitie moeten een opleiding over het voeren van kindvriendelijke verhoren krijgen.

* Aanb. RvE Opleiding van ambtenaren, lid 3 en 4

* CRC, art. 3(3): De Staten die partij zijn, waarborgen dat de instellingen en diensten die verantwoordelijk zijn voor de bescherming van of de zorg voor kinderen, voldoen aan de vastgestelde normen, met name qua aantal personeelsleden en hun geschiktheid alsmede qua bevoegd toezicht.

* EU-richtlijn inzake opvang, art. 19(4): Personen die met niet-begeleide minderjarigen werken, moeten passend onderricht over hun behoeften gevolgd hebben of ontvangen. Voor deze personen geldt de geheimhoudingsplicht als omschreven in de nationale wetgeving in verband met de informatie waarvan zij uit hoofde van hun werk kennisnemen.

* Europese resolutie, art. 4(5): Het interview moet worden uitgevoerd door ambtenaren die de noodzakelijke ervaring of opleiding hebben. Het belang van een adequate opleiding voor ambtenaren die niet-begeleide minderjarige asielzoekers interviewen, moet terdege worden erkend.

* UNHCR-richtlijnen, lid 11

10. Duurzaamheid

Bij beslissingen omtrent alleenstaande kinderen moet zo goed mogelijk rekening gehouden worden met de belangen en het welzijn van het kind op lange termijn.

* CRC, art. 3(1)

* CRC, art. 22(1)

* CRC, art. 22(2)

* Europese resolutie, art. 5: Indien een minderjarige niet voor een verblijf van langere duur in een lidstaat in aanmerking komt, kan de betrokken lidstaat de minderjarige alleen naar zijn land van herkomst of naar een derde land dat bereid is hem op te nemen, zenden indien er bij aankomst aldaar voor de minderjarige adequate opvang en verzorging aanwezig is.

* UNHCR-richtlijnen, lid 9

* UNHCR-handboek, lid 214

11. Tijdigheid

Alle beslissingen over alleenstaande kinderen moeten tijdig worden genomen en hierbij moet rekening worden gehouden met de perceptie die een kind van tijd heeft.

* CRC art. 3(1)

* UNHCR-richtlijnen, lid 8.1 en 8.5

C. GOOD PRACTICE

Het volgende gedeelte bespreekt good practices in de omgang met alleenstaande kinderen vanaf het tijdstip van hun aankomst tot en met de lange-termijnbeslissing over de toekomst van het kind.

1. Toegang tot het grondgebied

Alleenstaande kinderen die bescherming zoeken, mag nooit de toegang worden ontzegd en zij mogen nooit teruggestuurd worden naar de plaats waar zij het land hebben betreden. Ze mogen nooit worden opgesloten omwille van hun immigratie. Ze mogen evenmin worden onderworpen aan gedetailleerde verhoren van de immigratiediensten op de plaats waar ze het land willen betreden (zie lid C. 6).

- * CAT, art. 3. Niemand mag een persoon naar een land terugsturen waar hij of zij het risico loopt gemarteld te worden.
- * CRC, art. 6(1): Ieder kind heeft het inherente recht op leven.
- * CRC, art. 37(b): Kinderen mogen niet op onwettige of willekeurige wijze van hun vrijheid worden beroofd. Kinderen mogen slechts als uiterste maatregel worden opgesloten en ze moeten hierbij gescheiden worden van volwassenen.
- * Dublin II art. 3(1): De lidstaten behandelen elk asiolverzoek dat door een onderdaan van een derde land wordt ingediend, hetzij aan de grens hetzij op hun grondgebied.
- * EVRM, art. 2(1): Het recht van een ieder op leven wordt beschermd door de wet.
- * EVRM, art. 3. Niemand mag worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen.
- * ECRE (kinderen), lid 14 en 15
- * EU Res. Minimumgaranties, lid 1: De procedures worden uitgevoerd met volledige inachtneming van artikel 1 van het Verdrag van 1951 inzake de definitie van “vluchteling” en van artikel 33 inzake het beginsel van “non-refoulement”.
- * IVBPR, art. 6(1): Een ieder het inherente recht om te leven, dat bij wet beschermd moet worden, en niemand mag op willekeurige wijze van zijn of haar leven worden beroofd.
- * UNHCR-richtlijnen, lid 4.1 en 4.2
- * Verdrag inzake Vluchtelingen uit 1951:
 - art. 31: De Staten zullen geen strafsancities op grond van onregelmatige binnenkomst of onregelmatig verblijf toepassen op vluchtelingen die rechtstreeks komen van een grondgebied waar hun leven of vrijheid in de zin van artikel 1 werd bedreigd.
 - art. 33: Geen der Staten zal op welke wijze ook een vluchteling uitzetten of terugleiden naar de grenzen van een grondgebied waar zijn leven of vrijheid of vrijheid bedreigd zou worden zoals voorzien in artikel 1.

2. Kinderen die het slachtoffer worden van kinderhandel

Kinderhandel met het oog op prostitutie, de productie van kinderporno en andere vormen van uitbuiting, vormt in Europa een ernstig probleem. De staten moeten tegenmaatregelen nemen om dit soort handel te voorkomen en aan banden te leggen door over die handel met andere landen informatie uit te wisselen en door te garanderen dat de ambtenaren van de immigratiediensten en de grenspolitie alert zijn voor dit probleem.

De kinderen worden zowel misbruikt door de personen die hen verhandelen, als door de personen die in het land van bestemming gebruik maken van hun diensten.

De behandeling van verhandelde kinderen door de ambtenaren van de immigratiediensten en van de politie, door maatschappelijk werkers en beoefenaars van andere beroepen moet in teken staan van de principes voor de bescherming van het kind. Die laatste hebben voorrang op de prioriteiten die betrekking hebben op het verhinderen van immigratie of van misdrijven.

Er moet gevraagd worden naar de standpunten en wensen van de kinderen die het slachtoffer van de kinderhandel zijn, en hiermee moet altijd rekening worden gehouden wanneer er beslissingen worden genomen die hen betrekken, ook om hun rehabilitatie en mondigheid te ondersteunen.

* CEDAW, art. 6: De Staten die partij zijn, nemen alle adequate maatregelen, met inbegrip van wetgeving, om alle vormen van vrouwenhandel en van seksuele uitbuiting van vrouwen (en meisjes) af te schaffen.

* CRC, art. 34: De Staten moeten kinderen tegen alle vormen van seksuele exploitatie en seksueel misbruik beschermen.

* CRC, art. 35: De Staten nemen alle passende maatregelen ter voorkoming van de ontvoering of de verkoop van of van de handel in kinderen voor welk doel ook en in welke vorm ook.

* CRC, art. 36: De Staten beschermen de kinderen tegen elke andere vorm van exploitatie die schadelijk is voor enig aspect van het welzijn van het kind.

* CRC, art. 37

* Protocol 1 bij CRC, art 3: Vereist het strafbaar stellen van seksuele uitbuiting van kinderen en kinderhandel ongeacht de reden (orgaantransplantatie, adoptie, prostitutie, kinderarbeid).

* EVRM, art. 4: Niemand mag in slavernij of dienstbaarheid worden gehouden en niemand mag tot dwangarbeid worden gedwongen.

* IVBPR, art. 8: Niemand mag in slavernij of dienstbaarheid worden gehouden of tot dwangarbeid gedwongen worden.

* IVESCR, art. 10(3): Kinderen moeten tegen economische en sociale uitbuiting worden beschermd.

* ILO C182, art. 3: Tot de "ergste vormen van kinderarbeid" behoren volgens de definitie de verkoop van en de handel in kinderen.

* OVSE

* Protocol inzake mensenhandel:

art. 3(a): Onder "mensenhandel" wordt verstaan: het werven, vervoeren, overbrengen, huisvesten of ontvangen van personen door middel van bedreiging of gebruik van geweld of van andere vormen van dwang, ontvoering, fraude, misleiding, misbruik van macht of van een kwetsbare positie of van het geven of ontvangen van betalingen of voordelen om zo de toestemming voor de uitbuiting te krijgen van een persoon die de controle over een andere persoon heeft. Die uitbuiting omvat minstens de uitbuiting van de prostitutie van anderen of andere vormen van seksuele

uitbuiting, dwangarbeid of gedwongen dienstverlening, slavernij of praktijken die met slavernij gelijkgesteld kunnen worden, dienstbaarheid of het verwijderen van organen.

art. 3(c): Het werven, vervoeren, overbrengen, huisvesten of ontvangen van een kind met het oog op zijn uitbuiting zal als “mensenhandel” worden beschouwd, ook al is hierbij geen gebruik gemaakt van één van de middelen die in punt (a) van dit artikel zijn uiteengezet.

art. 6: De staten moeten assistentie en bescherming verlenen aan slachtoffers van mensenhandel.

art. 7: Elke Staat die partij is, moet overwegen om slachtoffers van mensenhandel, voor zover dit adequaat is, tijdelijk of permanent op zijn grondgebied te laten verblijven.

art. 9: De Staten moeten diverse maatregelen nemen om mensenhandel te verhinderen en de slachtoffers te beschermen.

art. 10: De ordehandhaving, immigratiedienst en andere autoriteiten moeten samenwerken door informatie over mensenhandel uit te wisselen. De Staten zullen voor de betrokken diensten opleidingen voorzien en deze intensiveren.

art. 14(2)

* Protocol inzake smokkel, art. 19

* Protocol 1 bij CRC, art 8(1): De staten moeten adequate maatregelen nemen ter bescherming van de belangen van kinderen die het slachtoffer van seksuele uitbuiting en van kinderhandel zijn.

* Raad van de EU: Gemeenschappelijke actie ter bestrijding van mensenhandel en seksuele uitbuiting van kinderen, 24 februari 1997

* Raad van de EU: Verklaring van Brussel inzake het voorkomen en bestrijden van mensenhandel, mei 2003: lid 9, 12, 13

* Richtlijnen van de VN inzake mensenrechten en mensen, richtlijn 8

* RvE Ministers 91

* RvE Ministers 2000

* RvE Jonge migranten, lid 8

* UNHCR-AP, deel III, doel 2(2): De Staten moeten garanderen dat hun eigen asielproces open staat voor het ontvangen van claims van individueel verhandelde personen, inclusief vrouwen en meisjes.

3. Alleenstaande migrante kinderen

Sommige alleenstaande kinderen reizen alleen als migranten op zoek naar hulp voor hun armoede, ontbering en tegenspoed. Indien die alleenstaande migrante jongeren de overheden opvallen, mogen zij nooit van het grondgebied van het land worden verwijderd zonder een grondige evaluatie van de toestand in hun land van herkomst. Ze moeten het recht hebben om een asielaanvraag in te dienen en/of om een verblijfsvergunning aan te vragen. Alle alleenstaande migrante jongeren moeten toegang hebben tot dienstverlening inzake het welzijn, de opvoeding en de gezondheidszorg voor kinderen.

* CRC, art. 2

* ICRMW: Dit Verdrag bepaalt de rechten van alle migrante werknemers en hun familieleden.

* Protocol inzake smokkel, art. 19(2)

* RvE Jonge Migranten, lid 6

4. Identificatie

In de havens van binnenkomst moeten de immigratiediensten procedures invoeren om deze alleenstaande kinderen te identificeren en om hen door te verwijzen naar de voor het welzijn van kinderen bevoegde diensten. Indien de kinderen door een volwassene worden begeleid, is het noodzakelijk om de aard van de relatie tussen het kind en de volwassene vast te stellen. Aangezien er veel alleenstaande kinderen een land kunnen betreden zonder in de haven van binnenkomst als dusdanig te worden herkend, moeten de organisaties en professionals hun informatie uitwisselen om zo alleenstaande kinderen te kunnen identificeren en te kunnen garanderen dat zij adequate bescherming genieten.

Sommige kinderen worden na het betreden van het land aan hun lot overgelaten (het gezin barst uiteen, de verzorger van het kind verdwijnt, enz). De voor immigratie en vluchtelingen bevoegde overheden moeten ervoor zorgen dat elke wijziging van de status die resulteert uit die scheiding, in hun procedures wordt weerspiegeld.

* CRC, art. 8

* Europese resolutie, art. 3(1)

* UNHCR-richtlijnen, lid 5.1 - 5.3 en Annex II

5. Opsporen van de familieleden en contact met de familie

Het opsporen van de ouders en de familieleden van een kind moet zo snel mogelijk op gang komen, maar dit mag slechts gebeuren indien die opsporing geen gevaar inhoudt voor het kind of voor de familieleden van het kind in het land van herkomst. Het opsporen moet op vertrouwelijke basis verlopen. Staten en andere organisaties die de familie opsporen, moeten samenwerken met de agentschappen van de VN, het Internationaal Comité van het Centraal Opsporingsagentschap van het Rode Kruis en de internationale sociale diensten. De alleenstaande kinderen moeten correct geïnformeerd en geraadpleegd worden over het proces en er moet rekening worden gehouden met hun standpunten. Voor zover adequaat moeten de personen die verantwoordelijk zijn voor het welzijn van het kind, de reguliere communicatie tussen het kind en zijn of haar familie bevorderen.

* CRC, art. 9(3): Kinderen die van hun ouders zijn gescheiden, hebben het recht om contact met hun ouders te onderhouden.

* CRC, art. 10(1): Aanvragen voor gezinshereniging moeten “met welwillendheid, menselijkheid en met spoed” behandeld worden.

* CRC, art. 10(2): Een kind wiens ouders in verschillende Staten verblijven, hebben het recht om op regelmatige basis betrekkingen met hun ouders te onderhouden.

* CRC, art. 22(2)

* ECRE (kinderen), lid 32

* EVRM, art. 8

* EU-richtlijn opvang, art. 19(3): In het belang van de niet-begeleide minderjarige trachten de lidstaten de gezinsleden van niet-begeleide minderjarigen zo spoedig mogelijk op te sporen. In gevallen waarin gevaar bestaat voor het leven of de lichamelijke integriteit van de minderjarige of zijn naaste familieleden, met name indien zij in het land van herkomst zijn achtergebleven, moet bij het verzamelen, verwerken en verspreiden van gegevens over deze personen vertrouwelijkheid worden gewaarborgd zodat hun veiligheid niet in gevaar wordt gebracht.

* Europese resolutie, art. 3(3): De lidstaten spannen zich met het oog op hereniging in om de familieleden van een niet-begeleide minderjarige zo snel mogelijk op te sporen dan wel de verblijfplaats van de familieleden vast te stellen, ongeacht hun juridische status en zonder vooruit te lopen op de gegrondheid van een eventuele verblijfsaanvraag. Niet-begeleide minderjarigen kunnen ook worden aangemoedigd en gesteund in hun contacten met het Internationaal Comité van het Rode Kruis, nationale organisaties van het Rode Kruis of andere organisaties teneinde hun familieleden op te sporen. De vertrouwelijkheid moet ten volle worden gerespecteerd teneinde zowel de minderjarige als de leden van zijn familie te beschermen.

* IVBPR, art. 23 (1): Het gezin heeft recht op bescherming door de staat.

* ICRMW, art. 44 (1): De Staten moeten maatregelen nemen om de bescherming van de eenheid van families van migrante werknemers te garanderen.

* UNHCR-richtlijnen, lid 5.17

* UNHCR-handboek, lid 218

6. Aanduiding van een voogd of adviseur

Zodra een alleenstaand kind geïdentificeerd is, moet er een onafhankelijke voogd of adviseur worden aangeduid teneinde het kind – in een lange-termijnperspectief – te adviseren en te beschermen. Die personen moeten ongeacht hun wettelijke status (vb. wettelijk voogd, medewerker van een NGO) volgende verantwoordelijkheden op zich nemen :

- ervoor zorgen dat alle genomen beslissingen in het belang van het kind zijn
- garanderen dat een alleenstaand kind beschikt over adequate verzorging, huisvesting, opvoeding, taalkundige ondersteuning en gezondheidszorg
- garanderen dat het kind een adequate wettelijke vertegenwoordiging heeft die zich met zijn status als migrant of met zijn asielaanvraag bezighoudt
- het kind raadplegen en adviseren
- bijdragen tot een duurzame oplossing in het belang van het kind
- een link leggen tussen het kind en de diverse organisaties die aan het kind diensten verlenen
- het kind verdedigen indien nodig
- de mogelijkheid van het opsporen van de familie en van een familiehereniging onderzoeken
- het kind helpen om in contact te blijven met zijn familie.

Om de voor alleenstaande kinderen vereiste bescherming te kunnen garanderen, moet de voogd/adviseur uiterlijk één maand na aanmelding van het kind bij de relevante overheid worden aangeduid.

De personen die deze verantwoordelijkheid op zich nemen, kunnen in een reeks domeinen gespecialiseerd zijn. Om hun rol evenwel effectief te kunnen vervullen, moeten adviseurs of voogden over relevante kennis inzake kinderverzorging beschikken en verstand hebben van de speciale en culturele behoeften van alleenstaande kinderen. Ze moeten een opleiding en professionele ondersteuning krijgen en moeten door de politiediensten gescreend worden.

* Verdrag van Den Haag, 1993

* Verdrag van Den Haag, 1996, art. 3: Staten waar alleenstaande kinderen hun gebruikelijke verblijfplaats hebben, kunnen beschermende maatregelen nemen, met inbegrip van voogdij of analoge instellingen.

* Verdrag van Den Haag, 1996, art. 6: Het Verdrag is van toepassing op alleenstaande kinderen die gevlucht zijn of die internationaal verdrongen zijn omwille van opschudding in hun eigen land.

- * CRC, art. 12
- * CRC, art. 18(2): De Staten zullen de wettelijke voogden passende bijstand verlenen bij het uitoefenen van hun verantwoordelijkheden die de opvoeding van het kind betreffen.
- * CRC, art. 20(1): Kinderen die hun gezin moeten missen, hebben recht op bijzondere bescherming en bijstand.
- * CRC, art. 20(3): Bij het kiezen van de zorg dat verstrekt zal worden aan kinderen die hun gezin moeten missen, moet rekening worden gehouden met hun etnische, godsdienstige, culturele achtergrond en met hun achtergrond wat betreft de taal.
- * ECRE (kinderen), lid 16 - 18
- * EU-richtlijn opvang, art. 19(1): De lidstaten nemen zo spoedig mogelijk maatregelen om de noodzakelijke vertegenwoordiging van niet-begeleide minderjarigen te verzekeren door wettelijke voogdij of indien nodig door vertegenwoordiging door een organisatie die belast is met de zorg voor en het welzijn van minderjarigen, of door iedere andere vorm van passende vertegenwoordiging. De betreffende instanties voeren regelmatig beoordelingen uit.
- * EU Res., art. 3(4 en 5): De lidstaten moeten zo snel mogelijk wettelijke voogdij of een vertegenwoordiging door een organisatie die instaat voor de verzorging en het welzijn van de minderjarige, of een andere adequate vertegenwoordiging verstrekken. De voogd moet borg ervoor staan dat wordt tegemoetgekomen aan de behoeften van de jongere (vb. wettelijk, sociaal, medisch of psychologisch).
- * RvE Jonge migranten, lid 4,vi.
- * UNHCR-richtlijnen, lid 5.7
- * UNHCR-handboek, lid 214
- * UNHCR-AP, deel III, doel 1(9): Staten, het UNHCR, NGO's en andere partners moeten iets doen aan de behoeften van de alleenstaande kinderen, met inbegrip van hun tijdelijke plaatsing in pleeggezinnen of van het aanduiden van medewerkers van de Staat of van privé-personen als voogd en van het toezicht op dergelijke regelingen.

7. Registratie en documentatie

Registratie en documentatie zijn van essentieel belang om de belangen van de alleenstaande kinderen op lange termijn te beschermen. Dit moet uitgevoerd worden via een zogenaamd a "twin-track"-interview. De medewerkers van de immigratiediensten en van de grenspolitie moeten hun interviews beperken tot het vergaren van basisinformatie over de identiteit van het kind. De interviews met de immigratiediensten moeten altijd uitgevoerd worden in aanwezigheid van de wettelijke raadsman, een voogd of een andere gevolmachtigde persoon. Er moet een complete sociale geschiedenis (zie bijlage I) worden opgesteld door de instantie die voor kinderwelzijn bevoegd is, of door een andere hiertoe aangeduide organisatie die voor de zorg voor het kind instaat. Alle personen die alleenstaande kinderen interviewen, moeten een aangepaste opleiding over het interviewen van dergelijke kinderen gevolgd hebben en dus over de adequate kennis ter zake beschikken.

- * CRC, art. 8
- * EU Res., art. 3(1)
- * UNHCR-richtlijnen, lid 5.6 en 5.8 - 5.10

8. Beoordeling van de leeftijd

Beoordeling van de leeftijd omvat lichamelijke, ontwikkelingsgerelateerde, psychologische en culturele factoren. Indien een beoordeling van de leeftijd als noodzakelijk wordt beschouwd, moet deze worden uitgevoerd door onafhankelijke professionals met adequate knowhow die vertrouwd zijn met de etnische/culturele achtergrond van het kind. De onderzoeken mogen nooit afgedwongen worden of cultureel onaangepast zijn. Er moet bijzondere zorg worden besteed aan het feit of de onderzoeken aangepast zijn aan het geslacht van het kind.

In geval van twijfel moet het principe van het redelijke vermoeden: als iemand stelt dat hij nog geen 18 jaar is, moet hij voorlopig als dusdanig worden behandeld.

Het is belangrijk om weten dat een beoordeling van de leeftijd geen exacte wetenschap is en dat er een aanzienlijke foutenmarge moet worden gehanteerd. Bij het bepalen van de leeftijd van een alleenstaand kind moet men dus het voordeel van de twijfel laten spelen.

* ECRE (kinderen), lid 9

* EU Res., art. 4(3): De beoordeling van de leeftijd moet objectief worden uitgevoerd. De lidstaten kunnen hiertoe een medische leeftijdstest laten uitvoeren door gekwalificeerd medisch personeel en wel mits de toestemming van de minderjarige, een hiertoe speciaal aangeduide volwassen vertegenwoordiger of instelling.

* UNHCR-richtlijnen, lid 5.11

* UNHCR-handboek, lid 196 - 197

* VN-verdrag over vluchtelingen 1951, art. 31: Er zullen geen strafsancities worden genomen tegen asielzoekers die op illegale wijze een land betreden indien zij bewijzen dat ze geldige redenen hebben voor hun onregelmatige binnenkomst of onregelmatige aanwezigheid.

9. Vrijheid op opsluiting

Alleenstaande kinderen mogen nooit worden opgesloten om redenen die verband houden met hun status van immigrant. Dit omvat bijvoorbeeld opsluiting aan de grens, in internationale zones, in gesloten centra, politiecellen, gevangenissen en andere speciale centra waar jongeren worden opgesloten.

* CRC, art. 37(a): Kinderen mogen niet aan wrede, onmenselijke of ontorende behandeling worden onderworpen.

* CRC, art. 37(b)

* EU Res., art. 2(3): Niet-begeleide jongeren die aan de grens moeten blijven tot er is beslist of ze het lang mogen betreden dan wel of ze moeten terugkeren, moeten alle noodzakelijke materiële ondersteuning en verzorging krijgen.

* ECRE (kinderen), lid 20

* EVRM, art. 3

* EVRM, art. 5: Een ieder heeft recht op vrijheid en veiligheid van zijn persoon.

* ICRMW, art. 16(4): Migrante werknemers en hun familieleden mogen noch individueel noch collectief op willekeurige wijze worden aangehouden of opgesloten.

* IVBPR, art. 7: Niemand mag aan foltering of aan andere wrede, onmenselijke of mensonterende behandelingen of straffen worden onderworpen.

* IVBPR, art. 9: Niemand mag op willekeurige wijze worden aangehouden of opgesloten.

* Regels van de VN ter verdediging van jongeren die van hun vrijheid zijn beroofd

- * UNHCR-AP, deel III, doel 1(9)
- * UNHCR-richtlijnen lid 7.6 en 7.7

10. Recht op participatie

Men moet de mening en wensen van de alleenstaande kinderen vragen en hiermee rekening houden bij beslissingen die de kinderen aangaan. Er moeten maatregelen worden genomen om hun participatie te vergemakkelijken op een wijze die bij hun leeftijd en rijpheid past. Een alleenstaand kind heeft het recht om bij elke juridische procedure gehoord te worden, hetzij rechtstreeks hetzij via een wettelijke vertegenwoordiger of voogd/adviseur.

Alleenstaande kinderen moeten de kans krijgen en aangemoedigd worden om hun mening te geven, om hun bezorgdheid en klachten over hun verzorging en voogdij, opvoeding, gezondheidszorg en wettelijk vertegenwoordiging te uiten.

- * CRC, art. 12
- * CRC, art. 25: Kinderen die in een verzorgingsinstelling zijn geplaatst, hebben recht op een periodieke evaluatie van hun omstandigheden.
- * ECRE (kinderen) lid 25 en 26
- * UNHCR-AP, deel III, doel 6(2)
- * UNHCR-richtlijnen, lid 5.14 en 5.15

11. Tijdelijke verzorging – gezondheid, onderwijs en opleiding

11.1 Tijdelijke verzorging

Alleenstaande kinderen moeten zo snel mogelijk na hun aankomst of identificatie aangepaste verzorging krijgen. De overheden die voor de zorg instaan, moeten de behoeften van het kind onderzoeken evalueren en de regelingen inzake zorg moeten zo weinig mogelijk gewijzigd worden. De regelingen inzake zorg moeten regelmatig geëvalueerd worden. Broers en zussen moeten bij elkaar blijven als dit in het belang van het kind is. Indien de kinderen wonen bij of geplaatst worden bij verwanten, moet onderzocht worden of die verwanten in staat zijn om adequate verzorging te bieden en zij moeten het voorwerp uit maken van controles door de politie. Alleenstaande kinderen die ouder dan 16 zijn, mogen niet als “de facto” volwassenen worden behandeld en zonder steun van een volwassene aan hun lot worden overgelaten in een jeugdherberg of een opvanghuis.

De kinderen moeten, ongeacht of ze in een pleeggezin of in een residentiële context worden ondergebracht, de zorg genieten van adequate professionals die op de hoogte zijn van de culturele, taalkundige en godsdienstige behoeften van de kinderen en die kennis hebben van de aangelegenheden die inwerken op kinderen die migreren en asiel zoeken. De personen die met alleenstaande kinderen werken, moeten zich ervan bewust zijn dat de kinderen recht hebben op een privé-leven en dat zij een vertrouwelijke relatie met hun voogd en/of wettelijke vertegenwoordiger of enige andere advocaat mogen hebben.

Voor zover mogelijk moeten de hulpverleners de kinderen helpen om de band met hun etnische gemeenschap te ontwikkelen.

Kinderen die het slachtoffer van mensenhandel zijn geworden, mogen niet voor immigratie opgesloten worden teneinde hem te beschermen tegen de daders van de mensenhandel. Er moeten andere veilige maatregelen worden uitgebouwd zoals “safe houses” en wel in samenwerking met diensten die voor kindervelzijn bevoegd zijn.

Om die waarborgen te kunnen bieden, moeten de zorgverleners in de opvangcentra en in de residentiële tehuizen zich bewust zijn van de problematiek van kinderhandel met het oog op prostitutie en op andere vormen van uitbuiting.

* CRC, art. 3(3) en art. 13

* CRC, art. 14: Kinderen hebben recht op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst.

* CRC, art. 15: Kinderen hebben recht op vrijheid van vereniging.

* CRC, art. 16

* CRC, art. 19: De Staten nemen alle passende maatregelen om kinderen te beschermen tegen alle vormen van lichamelijk of geestelijk geweld, misbruik, verwaarlozing, mishandeling of exploitatie.

* CRC, art. 20(1), art. 20(3) en art. 25

* CRC, art. 26: Kinderen hebben het recht om de voordelen te genieten van voorzieningen voor sociale zekerheid, met inbegrip van de sociale verzekering.

* CRC, art. 27: Kinderen hebben recht op een levensstandaard die toereikend is voor hun goede lichamelijke, geestelijke, intellectuele, zedelijke en sociale ontwikkeling.

* CRC, artt. 30, 34, 35 en 36

* ECRE (kinderen), lid 12 en 19

- * EU Res. art. 3(2, 4 en5) and 4(4): Niet-begeleide minderjarigen moeten ongeacht hun wettelijke status recht hebben op de noodzakelijke bescherming en basisverzorging die met de bepalingen uit de nationale wetgeving overeenkomt. Normaliter moeten de Lidstaten niet-begeleide minderjarigen tijdens de asielpprocedure plaatsen bij volwassen verwanten, bij een pleeggezin, in opvangcentra met speciale voorzieningen voor minderjarigen of in andere accommodatie met aangepaste voorzieningen voor minderjarigen.
- * EU-richtlijn opvang, art. 19(2): Voor zover mogelijk worden broers en zussen bij elkaar gehuisvest, rekening houdend met het belang van de betrokken minderjarige en in het bijzonder met zijn leeftijd en rijpheid. Veranderingen in de verblijfplaats van minderjarigen worden tot het strikte minimum beperkt.
- * EVRM, art. 9: Een ieder heeft recht op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst; dit recht omvat tevens de vrijheid om van godsdienst of overtuiging te veranderen, alsmede de vrijheid hetzij alleen, hetzij met anderen, zowel in het openbaar als privé zijn godsdienst te belijden of zijn overtuiging tot uitdrukking te brengen in erediensten, in onderricht, in praktische toepassing ervan en in het onderhouden van geboden en voorschriften.
- * EVRM, art. 10: Een ieder heeft recht op vrijheid van meningsuiting. Dit recht omvat de vrijheid een mening te koesteren en de vrijheid om inlichtingen of denkbeelden te ontvangen of te verstrekken zonder inmenging van enig openbaar gezag en ongeacht grenzen.
- * EVRM, art. 11: Een ieder heeft het recht op vrijheid van vreedzame vergadering en op vrijheid van vereniging met anderen.
- * IVBPR, art. 18(1): Een ieder heeft recht op vrijheid van meningsuiting, geweten en godsdienst.
- * IVBPR, art. 19
- * IVBPR, art. 21: Een ieder heeft recht op vrijheid van bijeenkomst.
- * IVBPR, art. 22: Een ieder heeft recht op de vrijheid om zich met anderen te verenigen.
- * IVBPR, art. 24(1)
- * IVESCR, art. 9: De Staten die partij zijn bij dit Verdrag, erkennen dat een ieder recht heeft op sociale zekerheid, met inbegrip van een sociale verzekering.
- * IVESCR, art. 11(1): De Staten die partij zijn bij dit Verdrag, erkennen dat een ieder recht heeft op een adequate levensstandaard voor zichzelf en zijn gezin, met inbegrip van adequaat voedsel, adequate kleding en huisvesting, evenals op het continu verbeteren van zijn levensomstandigheden.
- * UNHCR-richtlijnen, lid 7.1 -7.5

11.2 Gezondheid

Alleenstaande kinderen moeten op dezelfde wijze toegang hebben tot gezondheidszorg als de kinderen uit het land zelf. Bijzondere aandacht moet uitgaan naar hun behoeften qua gezondheid die het gevolg zijn van vroegere lichamelijke ontbering en slechte gezondheid, handicaps en van de psychologische impact van geweld, trauma's en het verlies evenals van racisme en vreemdelingenhaat die ze in het buitenland ervaren kunnen hebben. Voor veel alleenstaande kinderen is de weg naar counselling van cruciaal belang als ondersteuning van hun herstel.

- * CAT, art. 14: Slachtoffers van marteling moeten in staat zijn om regres, schadevergoeding en rehabilitatie te krijgen.
- * CRC, art. 23: Kinderen met een handicap hebben recht op een volwaardig en behoorlijk leven en ze hebben recht op bijzondere zorg.
- * CRC, art. 24

- * CRC, art. 39: De Staten nemen maatregelen om het lichamelijke en geestelijke herstel en de herintegratie in de maatschappij van een kind dat het slachtoffer is geworden, te bevorderen.
- * EU Res., art. 3(7): Niet-begeleide minderjarigen moeten aangepaste medische verzorging krijgen. Er moet speciale medische of andere assistentie worden verleend aan minderjarigen die geleden hebben onder enige vorm van verwaarlozing, uitbuiting, misbruik, marteling of enige andere vorm van wrede, onmenselijke of mensonterende behandeling of bestraffing of van gewapende conflicten.
- * EU-richtlijn opvang, art. 13(2): De lidstaten zorgen voor materiële opvangvoorzieningen voor asielzoekers met het oog op een levensstandaard die voldoende is om hun gezondheid te verzekeren en bestaansmiddelen te waarborgen. De lidstaten zien erop toe dat die levensstandaard ook gehandhaafd blijft in het specifieke geval van personen bij bijzondere behoeften.
- * EU-richtlijn opvang, art. 17(1): De lidstaten houden rekening met de specifieke situatie van kwetsbare personen zoals minderjarigen en niet-begeleide minderjarigen.
- * EU-richtlijn opvang, art. 18(2): Bij het implementeren van bepalingen die minderjarigen betreffen, moeten de belangen van het kind altijd centraal staan.
- * ECRE (kinderen) lid 36
- * ECRE (integratie), lid 120 tot 133
- * IVESCR, art. 12: De Staten die partij van onderhavig Verdrag zijn, erkennen dat een ieder het recht heeft om de hoogste standaard inzake lichamelijke en mentale gezondheid te bereiken.
- * ICRMW, art. 28: Migrante werknemers en hun familieleden hebben recht om dringende medische hulp.
- * UNHCR-richtlijnen, lid 7.9 - 7.11

11.3 Onderwijs, taal en opleiding

Alleenstaande kinderen moeten tot hetzelfde statutaire onderwijs toegang hebben als de kinderen uit het land zelf. De scholen moeten alleenstaande kinderen flexibel en hartelijk onthalen en zorgen voor ondersteuning in een tweede taal. Om hun culturele identiteit te kunnen behouden, moeten alleenstaande kinderen onderwijs in hun moedertaal kunnen volgen. Voor oudere alleenstaande kinderen moeten beroepsopleidingen en professionele opleidingen beschikbaar zijn. Waarschijnlijk hebben ze dan betere kaarten wanneer ze naar hun land van herkomst terugkeren.

- * CDE, art. 3: De Staten moeten onmiddellijk maatregelen nemen om de discriminatie in het onderwijs te elimineren en te voorkomen.
- * CERD, art. 5, e) V
- * CRC, art. 28: Kinderen hebben recht op gratis, verplicht basisonderwijs. De Staten zullen verschillende vormen van secundair onderwijs bevorderen en deze toegankelijk maken voor alle kinderen. Alle kinderen moeten bij hun onderwijs- en beroepskeuze begeleiding krijgen.
- * CRC, art. 29(1c): Het onderwijs moet zijn gericht op het bijbrengen van eerbied voor de culturele identiteit, de taal en waarden van het kind.
- * CRC, art. 30
- * CRC, art. 32: Kinderen moeten tegen economische exploitatie en gevaarlijk werk worden beschermd.
- * EU Res., art. 3(6): Als mag worden aangenomen dat een niet-begeleide minderjarige die nog leerplichtig is, voor langere tijd in het land zal blijven, moet die minderjarige toegang hebben tot het algemene onderwijs en wel op dezelfde wijze als de jongeren uit het land zelf.

- * EU-richtlijn opvang, art. 10(1): De lidstaten minderjarige asielzoekers toegang tot onderwijs onder vergelijkbare omstandigheden als onderdanen van de lidstaat van opvang. De lidstaten kunnen geen personen uit het voortgezet onderwijs weren alleen omdat zij meerderjarig zijn geworden.
- * EU-richtlijn opvang, art. 10(2): Minderjarigen moeten uiterlijk drie maanden, te rekenen vanaf de datum waarop zij of hun ouders een asielverzoek hebben ingediend, toegang krijgen tot het onderwijsstelsel.
- * EU-richtlijn opvang, art. 10(3): Wanneer toegang tot het onderwijsstelsel onmogelijk is in verband met de specifieke situatie van de minderjarige, kan de lidstaat andere onderwijsfaciliteiten aanbieden.
- * ECRE (kinderen), lid 37 - 39
- * Europees Sociaal Handvest, deel I(7): Kinderen en jongeren hebben het recht op speciale bescherming tegen lichamelijke en morele risico's waaraan zij zijn blootgesteld.
- * Europees Sociaal Handvest, deel I(9): Een ieder heeft het recht op adequate faciliteiten met het oog op beroepskeuzebegeleiding.
- * ICRMW, artt. 43 en 45: Familieleden van migrante werknemers hebben inzake onderwijs, beroepskeuzebegeleiding en opleiding recht op dezelfde behandeling als landgenoten.
- * IVESCR, art. 13(1): Het onderwijs moet iedereen in staat stellen om daadwerkelijk aan een vrije maatschappij te participeren, het begrip, de tolerantie en de vriendschap uit te dragen in alle naties en binnen alle rassen, alle etnische en godsdienstige groeperingen.
- * RvE Jonge migranten, lid 6.
- * UDHR, art. 26: Een ieder heeft recht op onderwijs.
- * UNHCR-AP, deel III, doel 6(2): De Staten moeten belang hechten aan lager en voortgezet onderwijs voor vluchtelingen.
- * UNHCR-richtlijnen, lid 7.12 - 7.14

12. Proces ter bepaling van de status van asielzoeker of vluchteling

12.(a) Aan alleenstaande minderjarigen mag, ongeacht hun leeftijd, nooit de toegang tot de asielprocedure worden ontzegd. Zodra zij zijn toegelaten, moeten ze de normale procedure doorlopen en verlost worden van alternatieve procedures, met inbegrip van procedures over een “veilig derde land” (toelaatbaarheid), een “kennelijke ongegrondheid (versnelde procedure) en “veilig land van herkomst” en elke overweging dat hun asielverzoek te wijten is aan het feit dat ze afkomstig zijn uit een “land in beroering”.

- * Conclusies van de Raad van de EU over landen waar over het algemeen geen ernstig risico op vervolging bestaat, 1992
- * CRC, art. 22
- * Gemeenschappelijk standpunt van de Raad van de EU over de eengemaakte toepassing van de definitie van het begrip “vluchteling”, maart 1996
- * ECRE (kinderen), lid 22 - 23
- * EU Res., art. 4(1): Iedere niet-begeleide minderjarige heeft het recht een asielverzoek in te dienen.
- * EU Res. Minimum, lid 26 - 27: Er dient voor te worden gezorgd dat niet-begeleide minderjarigen die asiel zoeken, worden vertegenwoordigd door een instelling of een hiertoe aangestelde volwassene. Tijdens het persoonlijk onderhoud kunnen de niet-begeleide minderjarigen worden bijgestaan door de bedoelde vertegenwoordiger van de instelling of volwassene. Bij de behandeling van het asielverzoek van niet-begeleide minderjarigen moet rekening worden gehouden met hun geestelijke ontwikkeling en rijpheid.
- * Protocol inzake de status van vluchtelingen, 1967
- * Resolutie van de Raad van de EU inzake de eengemaakte benadering van vragen over derde landen die als gastland optreden, 1992
- * Resolutie van de Raad van de EU inzake kennelijk ongegronde asielaanvragen, 1992
- * UDHR, art. 14(1): “Een ieder heeft het recht om in andere landen asiel tegen vervolging te zoeken en te genieten.”
- * UNHCR-AP, deel II, operationeel lid 6: De Staten die partij van het Verdrag uit 1951 inzake vluchtelingen zijn, doen een oproep aan alle staten om maatregelen te nemen om het asiel te versterken en om hierbij bijzondere aandacht te besteden aan kwetsbare groepen, met inbegrip van vrouwen en kinderen.
- * UNHCR-richtlijnen, lid 4.1
- * VN-Verdrag vluchtelingen 1951: Artikel 1 van het verdrag maakt geen onderscheid op basis van leeftijd. Elke persoon kan ongeacht zijn of haar leeftijd als vluchteling worden erkend.

12.(b) Alleenstaande minderjarigen moeten in alle fases van het asielproces, inclusief bij elk beroep en bij elk onderzoek, beschikken over een wettelijke vertegenwoordiger die het kind kan helpen bij het formuleren van het asielverzoek. Die wettelijke vertegenwoordiger moet voor de minderjarige gratis zijn en hij moet niet alleen een expert inzake asielprocedures zijn, maar hij moet ook getraind zijn in het vertegenwoordigen van kinderen en op de hoogte zijn van vormen van vervolging waaraan kinderen specifiek worden blootgesteld.

- * CRC, art. 12
- * CRC, art. 22
- * ECRE (kinderen), lid 24
- * UNHCR-richtlijnen, lid 4.2 en 8.3

12.1 Minimumwaarborgen bij asielprocedures

12.1.1 De beslissingen over het asielverzoek van een kind moeten genomen worden door een bevoegde overheid die bedreven is in asiel- en vluchtelingendossiers en in alle wettelijke instrumenten in verband met de rechten van het kind.

Kinderen die een eerste negatieve beslissing krijgen, moeten het recht hebben om beroep aan te tekenen. De termijnen voor het indienen van het beroep moeten redelijk zijn.

De verzoeken van kinderen moeten uitgesorteerd en prioritair behandeld worden zodat zij niet gedurende lange tijd op een beslissing hoeven te wachten.

* ECRE (kinderen), lid 22, 24 en 28

* EU Res., art. 4(2): Gelet op de bijzondere behoeften van minderjarigen en gezien hun kwetsbare positie behandelen de lidstaten asielverzoeken van niet-begeleide minderjarigen met spoed.

* EU Res. Minimum, 1995, lid 26 - 27

* UNHCR-richtlijnen, lid 8.1, 8.2 en 8.5

12.1.2 Het is wenselijk dat een onafhankelijk expert een evaluatie uitvoert van de capaciteit van het kind om een gefundeerde angst voor vervolging tot uitdrukking te brengen en ook om vast te stellen of het kind enig probleem zou kunnen hebben om pijnlijke incidenten opnieuw te vertellen of om gevoelige informatie te onthullen. Dit geldt in het bijzonder bij jongere kinderen of bij kinderen met een handicap of bij kinderen die onder een psychologisch trauma lijden.

* EU Res. Minimum, lid 27

* ECRE (kinderen), lid 27

* UNHCR-handboek, lid 214

12.1.3 Als er gesprekken nodig zijn, moeten die uitgevoerd worden op kindvriendelijke wijze (pauzes, geen bedreigende atmosfeer) door ambtenaren die voor dergelijke gesprekken met kinderen zijn opgeleid.

De kinderen moeten bij elk gesprek begeleid worden door hun wettelijke vertegenwoordiger en, als het kind dit wenst, door andere significante volwassenen (maatschappelijk werker, verwante, voogd, enz).

Alleenstaande kinderen moeten ook via een aantal verschillende middelen kunnen getuigen. Dit omvat mondelinge getuigenissen, tekeningen en geschriften, op video opgenomen gesprekken met onafhankelijke experts en getuigenissen via video-link.

* Aanb. RvE Luchthavens, lid 10, ii.b.

* CRC, art. 3.3

* ECRE (kinderen), lid 26 - 27

* EU Res., art. 4(5)

* UNHCR-richtlijnen, lid 4.2 en 8.4

12.2 Criteria voor beslissing over het verzoek van een kind

12.2.1 De definitie van het begrip “vluchteling” is van toepassing op iedereen, ongeacht zijn leeftijd. Bij het zoeken naar duurzame oplossingen moet bijzondere aandacht worden besteed aan het evenwicht tussen het principe van de eenheid van de familie en het principe dat het belang van het kind op de allereerste plaats moet komen. De overheid moet rekening houden met het UNHCR-handboek, Richtlijnen inzake bescherming en verzorging voor minderjarige vluchtelingen en de richtlijnen uit 1997, in het bijzonder met:

- de leeftijd en rijpheid van het kind en met zijn of haar ontwikkelingsfase
- de mogelijkheid dat kinderen hun angsten anders uiten dan volwassenen
- de waarschijnlijkheid dat kinderen slechts weinig weten over de levensomstandigheden in hun land van herkomst
- vormen van schendingen van de mensenrechten die specifiek kinderen treffen, zoals maar niet uitsluitend het rekruteren van kinderen voor het leger, kinderhandel met het oog op de prostitutie, seksuele uitbuiting, verminking van de vrouwelijke geslachtsdelen, dwangarbeid
- de toestand van het gezin van het kind in hun land van herkomst en, indien bekend, de wensen van de ouders die hun kind het land hebben uitgestuurd om het te beschermen
- het feit dat schadelijke acties die ten overstaan van een volwassene als pesterij of discriminatie kunnen worden beschouwd, ten overstaan van een kind als vervolging kunnen worden bestempeld
- Daarom kan het bij het onderzoek van hun vorderingen noodzakelijk zijn om met meer aandacht te kijken naar bepaalde objectieve factoren en om op basis van die factoren te bepalen of een kind waarschijnlijk een gegronde angst voor vervolging heeft.

* CAT, art. 1: Onder het begrip "foltering" wordt elke handeling verstaan waarmee iemand opzettelijk ernstige pijn of ernstig lijden van lichamelijke of geestelijke aard wordt berokkend om van die persoon of van een derde informatie of een bekentenis te krijgen, om die persoon te straffen voor een feit dat hij of een derde heeft gepleegd of waarvan die persoon of een derde wordt verdacht of om hem of een derde persoon te intimideren of te dwingen dan wel om enige andere reden, indien die pijn of dat lijden wordt toegebracht door of op aandrang van of met de toestemming of met de aanvaarding van een overheidsambtenaar of van enige andere persoon die uit een officiële hoedanigheid handelt.

* CRC, artt. 3, 12, 22, 32, 34, 35, 36 en 37

* CRC, art. 38: De Staten garanderen dat personen jonger dan vijftien jaar niet rechtstreeks aan een gewapend conflict deelnemen.

* EU Res., art. 4(6): Bij de beoordeling van het asielverzoek van een niet-begeleide minderjarige wordt, naast met objectieve feiten en omstandigheden, ook rekening gehouden met de leeftijd, de rijpheid en de geestelijke ontwikkeling van de minderjarige alsmede met zijn of haar mogelijk beperkte kennis van de omstandigheden in het land van herkomst.

* EVRM, art. 4(1) en 4 (2) 2

* Aanvullend Protocol 1 bij de Verdragen van Genève van 12 augustus 1949 betreffende de bescherming van de slachtoffers van internationale gewapende conflicten.

art. 77(2): De conflictpartijen moeten alle haalbare maatregelen nemen om te garanderen dat er geen kinderen onder de veertien jaar rechtstreeks deelnemen aan de vijandigheden.

* Facultatief Protocol II bij de Verdragen van Genève van 12 augustus 1949 betreffende de bescherming van slachtoffers van niet-internationale gewapende conflicten.

art. 4(3): Kinderen onder de vijftien jaar mogen niet gerekruteerd worden voor gewapende troepen of er mag hen geen deelname aan de vijandigheden worden toegestaan.

- * IVBPR, art. 8
- * IVESCR, art. 10(3)
- * ILO C182, art. 3
- * Minderjarige vluchtelingen, Richtlijnen inzake bescherming en verzorging, hoofdstuk 8 - 9.
- * Protocol 1 bij CRC
- * Protocol 2 bij CRC
- * Protocol inzake mensenhandel
- * RSICC, art. 8(2) (b) (xxv) en (e) (vii): Kinderen beneden de leeftijd van vijftien jaar bij de nationale strijdkrachten onder de wapenen roepen of in militaire dienst nemen dan wel hen gebruiken voor actieve deelname aan vijandelijkheden vormt een oorlogsmisdrijf.
- * UNHCR-AP, deel III, doel 1(2): De Staten en het UNHCR moeten samenwerken om te garanderen dat de autoriteiten rekening houden met geslacht en leeftijd alsook met vormen van vervolging die specifieke geslachts- en leeftijdsgerelateerde aspecten hebben.
- * UNHCR-handboek, lid 203 en 213 - 219
- * UNHCR-richtlijnen, lid 8.6 - 8.10, 9.7 en 10.4

12.2.2 Minderjarige vluchtelingen die in de loop van de asielpcedure meerderjarig worden, blijven dezelfde speciale procedures genieten als degenen die nog geen 18 jaar oud zijn. In die zin moeten de staten de nodeloze verdragingen wegwerken die ervoor kunnen zorgen dat een kind in de loop van de asielpcedure meerderjarig wordt.

- * ECRE (kinderen), lid 30
- * UNHCR-richtlijnen, lid 5.4 en 10.1

13. Duurzame of lange-termijnoplossingen

13.1 Permanent verblijf in een gastland/land van asielverzoek

Een alleenstaand kind kan toestemming krijgen om in een gastland te blijven indien één of meerdere van volgende voorwaarden vervuld zijn:

- het kind moet erkend worden als vluchteling, als persoon die bescherming nodig heeft of het kind moet asiel hebben gekregen;
- het kind krijgt de facto de status of krijgt toestemming om te blijven om humanitaire redenen of omwille van medeleven, omdat het, bijvoorbeeld door gewapende conflicten, niet veilig is om naar zijn land van herkomst terug te keren en/of omdat de ouders van het kind niet op te sporen zijn en omdat er geen adequate opvang in het land van herkomst aanwezig is of omdat er medische redenen zijn;
- het kind is het slachtoffer van kinderhandel en het is dus niet veilig om naar het land van herkomst terug te keren;
- het is duidelijk dat het in het belang van het kind het beste is om in het land te blijven.

* CRC, art. 3

* ECRE (kinderen), lid 42

* EU Res., art. 5(2): Zolang terugkeer onder deze voorwaarden niet mogelijk is, bieden de lidstaten de minderjarige in beginsel de mogelijkheid om op hun grondgebied te blijven.

* Minderjarige vluchtelingen, Richtlijnen inzake bescherming en verzorging

* Protocol inzake mensenhandel, art. 7

* UNHCR-richtlijnen, lid 9.1 en 9.4

13.2 Gezinshereniging

Alleenstaande kinderen die asiel zoeken of op enige andere wijze in een Europese staat zijn, hebben soms één of meerdere gezinsleden in andere Europese staten. De Europese staten moeten gezinshereniging voor het kind op positieve en proactieve wijze ondersteunen in het land waar de belangen van het kind het best gediend zullen zijn en rekening houdend met de voorzorgsmaatregelen uit lid 13.6.

De Europese staten moeten in elke situatie die betrekking heeft op een alleenstaand kind, altijd de voorkeur geven aan gezinshereniging in het land waar het kind woont, voor zover dit de belangen van het kind het beste dient.

Indien een alleenstaand kind een familielid in een derde land heeft en indien het kind en het familielid allebei in dat land herenigd willen worden, moet de voor kindervelzijn bevoegde dienst nauwkeurig onderzoeken of dat familielid de zorg aan het kind kan verstrekken.

* CRC, art. 10(1)

* Dublin II, art. 15(3): Indien de asielzoeker een niet-begeleide minderjarige is die in een andere lidstaat één of meer familieleden heeft die voor hem kunnen zorgen, herenigen de lidstaten, indien mogelijk, de minderjarige met deze verwant(en), tenzij dit niet in het belang van de minderjarige is.

* ECRE (kinderen), lid 32, 34 en 35

* ECRE (integratie), lid 139

- * EU Richtlijn Gezin, art. 10.3 (a): Indien de vluchteling een alleenstaande minderjarige is, staan de lidstaten de toegang en het verblijf uit hoofde van gezinshereniging toe aan zijn bloedverwanten in rechtstreeks opgaande lijn.
- * EU Res., art. 5(3a): De bevoegde autoriteiten van de lidstaten werken met het oog op terugkeer samen (a) bij de hereniging van de minderjarige met andere leden van zijn/haar familie in het land van herkomst van de minderjarige of het land waar deze familieleden verblijven, 3 juni 1993
- * EVRM, art. 8.1
- * IVBPR, art. 23(1)
- * ICRMW, art. 44(1)
- * RvE Jonge migranten, lid 7 vii-ix.
- * UNHCR-AP, deel III, doel 1(2): De staten moeten geslachts- of leeftijdsgerelateerde voorzorgsmaatregelen in de asielpcedures inbouwen of versterken waarbij voldoende belang moet worden gehecht aan het principe van gezinshereniging.
- * UNHCR-richtlijnen, lid 5.5, 10.5 en 10.11

13.3 Integratie

13.3.1 Wanneer een alleenstaand kind mag blijven, moeten de voor de zorg/het welzijn van het kind bevoegde instanties de toestand van het kind nauwkeurig onderzoeken (hierbij moet rekening worden gehouden met de leeftijd en het geslacht van het kind, met zijn geschiedenis inzake zorg, met de mentale en lichamelijke gezondheidstoestand, met de situatie qua onderwijs en gezin in het land van herkomst). Vervolgens moet in overleg met het kind een lange-termijnplaatsing in de maatschappij worden geregeld. Dit kan natuurlijk de voortzetting inhouden van de tussentijds getroffen regeling. Het is algemeen gezien wenselijk dat kinderen onder de leeftijd van 15 - 16 jaar verzorgd worden in een pleeggezin met dezelfde culturele achtergrond. Oudere kinderen kunnen de voorkeur geven aan/het erg goed doen in een kleine groep uit hun thuisomgeving. Die moet dan worden bemand met adequaat opgeleide welzijnswerkers die zich bewust zijn van de culturele behoeften van de alleenstaande jongeren. Principieel geldt dat broers en zussen samen moeten blijven in dezelfde plaatsing tenzij ze dit zelf niet willen of tenzij dit niet met hun eigen belangen strookt. Als een groep broers en zussen toch autonoom woont en als de oudste de verantwoordelijkheid draagt, dan moet hij of zij bijgestaan worden met bijzondere steun en advies. Aan alleenstaande minderjarigen die meerderjarig zijn geworden, moet steun aangeboden worden via een “after-care”-programma om hun zo te ondersteunen bij de overgang naar een autonoom leven.

- * Verdrag van 1951 over vluchtelingen, art. 21: Huisvesting voorzien voor erkende vluchtelingen
- * Verdrag van 1951 over vluchtelingen, art. 23: Voorzien van “openbare steun” voor erkende vluchtelingen
- * Verdrag van 1951 over vluchtelingen, art. 24: Arbeidsomstandigheden en regelingen inzake sociale zekerheid voor erkende vluchtelingen.
- * CRC, artt. 13, 14, 15, 16, 19, 20, 25, 26 en 27
- * ECRE (kinderen), lid 19
- * EU Res., art. 4(7): Zodra een niet-begeleide minderjarige de vluchtelingenstatus of een ander permanent verblijfsrecht krijgt, moet hem een huisvestingsregeling voor de lange termijn geboden worden.
- * UNHCR-richtlijnen, lid 10.2-10.3 en 10.6 - 10.9

13.3.2 De rechten van alleenstaande kinderen op onderwijs en opleiding, gezondheidszorg, taalkundige ondersteuning (zie lid 11.3) en werkgelegenheid moeten op dezelfde basis gelden als voor de kinderen uit het land zelf en op basis van de nationale wetgeving.

Alleenstaande kinderen die als minderjarige in een land zijn aangekomen en toestemming kregen om omwille van humanitaire redenen of uit medeleven in het land te blijven of die enige andere vorm van tijdelijke statuut kregen die bij het bereiken van de leeftijd van 18 jaar verstrijkt, moeten wanneer zij de leeftijd van 18 bereiken, grootmoedig behandeld worden en met hun kwetsbare status moet ten volle rekening worden gehouden. Ze moeten toestemming krijgen om in het gastland te blijven.

* Verdrag van 1951 over vluchtelingen, art. 22: Recht op onderwijs voor erkende vluchtelingen.

* CRC, artt. 2, 3, 23, 24, 28, 29(1c) en 30

* CRC, art. 31: De Staten die partij zijn, erkennen het recht van het kind op rust en vrije tijd, op deelneming aan spel en recreatieve bezigheden passend bij de leeftijd van het kind, en op vrije deelneming aan het culturele en artistieke leven. De Staten die partij zijn, eerbiedigen en bevorderen die rechten en ze stimuleren het bieden van passende en voor een ieder gelijke kansen voor culturele, artistieke en recreatieve bezigheden en vrijetijdsbesteding.

* CRC, art. 39

* ECRE (kinderen), lid 36 - 41

* ECRE (integratie), lid 103 tot en met 107

* UNHCR-richtlijnen, lid 10.10

13.4 Adoptie

Adoptie is slechts in zeldzame gevallen een adequate oplossing voor een alleenstaand kind, als het dat al ooit is. Vooraleer adoptie als levensvatbare of wenselijke oplossing kan worden vooropgesteld, is het van essentieel belang dat een erkende organisatie een strenge evaluatie uitvoert van de omstandigheden van het gezin van het kind in het land van herkomst. Er zijn duidelijke procedure vastgelegd in de aanbeveling van de Conferentie van Den Haag inzake Internationaal Privaat Recht.

* Aanbeveling inzake de toepassing van minderjarige vluchtelingen en andere internationaal ontheemde kinderen van het Verdrag inzake de bescherming van kinderen en de samenwerking op het gebied van interlandelijke adoptie, oktober 1994

* Verdrag van Den Haag, 1993

* CRC, art. 21: Verplichtingen van de Staten inzake interlandelijke adopties.

* UNHCR-richtlijnen, lid 10.4 en 10.8.

13.5 Identiteit en nationaliteit

Alleenstaande jongeren die staatloos blijken te zijn, moeten assistentie krijgen zodat zij een nationaliteit kunnen verwerven.

* Verdrag van 1951 over vluchtelingen, artt. 27 en 28: De Staten moeten aan erkende vluchtelingen papieren en reisdocumenten uitvaardigen.

* Verdrag van 1951 over vluchtelingen, art. 34: De Staten moeten de naturalisatie van vluchtelingen faciliteren.

- * Verdrag over de status van staatlozen, 1954, art. 32: De Staten moeten de naturalisatie van staatlozen faciliteren.
- * CRC, art. 7(1): Kinderen hebben het recht om een nationaliteit te verwerven.
- * CRS
- * IVBPR, art. 24(3): Ieder kind heeft het recht om een nationaliteit te verwerven.

13.6 Terugkeer naar het land van herkomst

13.6.1 Dit is een complex domein en er is gedetailleerde begeleiding vereist bij het implementeren van goed beleid (good practices). Een alleenstaand kind mag uitsluitend worden teruggestuurd indien dit in het belang van het kind is. Alle andere overwegingen zoals die over de strijd tegen illegale immigratie moeten van secundair belang zijn.

Gezinshereniging en terugkeer naar het land van herkomst hebben de meeste kans van slagen wanneer dit op een vrijwillige basis gebeurt. De kinderen moeten volledig geïnformeerd en geconsulteerd zijn en in elke fase van het proces moet met hun standpunt rekening worden gehouden. De lengte van de afwezigheid van het kind in het land van herkomst en de leeftijd van het kind zijn belangrijke factoren waarmee in dit proces rekening moet worden gehouden.

- * CRC, art. 3
- * Minderjarige vluchtelingen: Richtlijnen inzake bescherming en verzorging, UNHCR, 1994, p. 138 - 144
- * Protocol inzake mensenhandel, definitie uit art. 8: De Staten moeten de repatriëring van slachtoffers van mensenhandel faciliteren.
- * UNHCR-richtlijnen, lid 9.4 en 10 - 12

13.6.2 Voor een alleenstaand kind naar zijn land van herkomst kan worden teruggestuurd, moet het volgende zijn gebeurd:

- men moet zorgvuldig evalueren of het veilig is om het kind naar zijn land van herkomst te sturen, waarbij rekening moet worden gehouden met het gevaar voor vervolging, het gevaar om bij gewapende conflicten betrokken te raken, gevaar voor geweld, misbruik of uitbuiting;
- de persoon die zorg draagt voor het kind en de voogd/adviseur in het gastland moeten het eens zijn dat een terugkeer naar het land van herkomst in het belang van het kind is;
- men moet de gezinstoestand in het land van herkomst zorgvuldig evalueren. Er moet worden onderzocht of de familie van het kind (ouders of andere familieleden) adequate zorg kan verstrekken;
- men moet nauwkeurig de toegang tot voedsel, huisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, beroepsopleiding en de kansen op werk in het land van herkomst onderzoeken;
- die onderzoeken moeten worden uitgevoerd door een professionele, autonome organisatie die een andere is dan de instantie of persoon/personen die de aanvankelijke beslissing over de claim van het kind hebben behandeld, die objectief en non-politiek handelt en die in elk geval rekening moet houden met de belangen van het kind;
- de ouders van het kind, de verwanten of een andere volwassene die de zorg op zich neemt, komen overeen om onmiddellijk en op lange termijn zorg te verstrekken wanneer het kind in het land van herkomst toekomt. Er moet onderzocht gedaan worden naar de visie van het gezin op de toestand en hiermee moet rekening worden gehouden;

- het kind moet te allen tijde volledig geïnformeerd en geconsulteerd worden en het kind krijgt alle adequate advies en ondersteuning. Er wordt ook rekening gehouden met de visie van het kind op de terugkeer en wel in overeenstemming met de leeftijd en rijpheid van het kind.
- voorafgaand aan de terugkeer wordt het contact tussen het kind en zijn familie bevorderd;
- tijdens de terugkeer wordt het kind op adequate wijze begeleid;
- na de terugkeer wordt het welzijn van het kind daadwerkelijk opgevolgd door adequate diensten of agentschappen.

Kinderen die het slachtoffer van kinderhandel zijn geworden, mogen nooit naar hun land van herkomst worden teruggestuurd zonder diepgaande evaluatie van de gezinscontext en van de mogelijke risico's voor represailles of hernieuwde kinderhandel om zo te kunnen garanderen dat het kind naar een veilige omgeving terugkeert.

Alleenstaande kinderen die als minderjarigen naar een land zijn toegekomen maar die bij het bereiken van de leeftijd van 18 jaar nog geen toestemming hebben gekregen om in het gastland te blijven, moeten als kwetsbaar worden behandeld en moeten worden geconsulteerd over de voorwaarden voor een succesvolle reïntegratie in hun land van herkomst.

* Aanb. RvE inzake uitzetting, lid 13: Niet-begeleide minderjarigen moeten worden behandeld in overeenstemming met hun leeftijd en moeten onmiddellijk onder de controle van een jeugdrechter worden geplaatst en toegang krijgen tot adequaat wettelijk advies en een adequate wettelijke vertegenwoordiging.

* CAT, art. 3

* Verdrag van 1951 over vluchtelingen, art. 32(1): De Staten mogen geen vluchteling op wettige wijze van hun grondgebied verbannen.

* Verdrag van 1951 over vluchtelingen, art. 33

* CRC, art. 3

* CRC, art. 5: De Staten garanderen de rechten en plichten van de ouders of van de leden van de grootfamilie om te voorzien in passende leiding en begeleiding voor het kind.

* CRC, artt. 6, 12, 19, 20, 24, 27, 28, 34, 35, 36, 37(a), 38 en 39

* ECRE (kinderen), lid 33 en 42

* EU Res., art. 5

* RvE Jonge migranten, lid 7, x

* UNHCR-AP, deel III, doel 2(7): De Staten moeten in samenwerking met de relevante intergouvernementele organisaties strategieën ontwikkelen voor het bevorderen van terugkeer en herintegratie van personen die geen internationale bescherming behoeven en wel op humane wijze en met volledig respect voor hun mensenrechten en waardigheid, zonder gebruik van overmatige dwang en – in geval van kinderen – rekening houdend met de belangen van het kind.

* UNHCR-richtlijnen, lid 9.4, 9.5, 10.5, 10.12 - 10.14

BIJLAGE 1

SOCIALE GESCHIEDENIS

Betreft lid C7 (supra):

Een organisatie die verantwoordelijk is voor de zorg over een kind, moet volgende informatie over dat kind vergaren:

1. Informatie over het gezin (in het land van herkomst en elders)
 2. Informatie over voor het kind belangrijke personen die geen deel uitmaken van de familie
 3. Omstandigheden waarin het kind is aangetroffen/geïdentificeerd
 4. Informatie over de manier waarop het kind van zijn gezin is gescheiden
 5. Informatie over het leven van het kind voor en sinds de scheiding
 6. Lichamelijke conditie, gezondheid en medische geschiedenis van het kind
 7. Onderwijsachtergrond (formeel en informeel)
 8. Huidige zorgregelingen
 9. Wensen en toekomstplannen van het kind
 10. Voorafgaande evaluatie van de mentale en emotionele ontwikkeling en rijpheid van het kind
 11. Beoordeling van de leeftijd
- (UNHCR-richtlijnen, lid 5.9)

BIJLAGE II

INTERNATIONALE EN REGIONALE WETGEVING, BELEIDS- EN RICHTLIJNEN

1. Internationale instrumenten inzake rechten en bescherming van het kind

- Verdrag ter bescherming van minderjarigen, 1961
- Verdrag inzake de burgerlijke aspecten van internationale ontvoering van kinderen, 1980
- Conferentie van Den Haag over Internationaal Privaat Recht
- Verdrag inzake de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de Den Haag erkenning, de tenuitvoerlegging en de samenwerking op het gebied van ouderlijke verantwoordelijkheid en maatregelen ter bescherming van kinderen, 1996
- Verdrag van Den Haag over de bescherming van kinderen en samenwerking op het gebied van interlandelijke adoptie, 1993
- Verdrag van de Internationale Arbeidsorganisatie inzake het verbod op en onmiddellijke acties met het oog op het uitschakelen van de ergste vormen van kinderarbeid, C182, 1999
- Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de Rechten van het Kind inzake de betrokkenheid van kinderen bij gewapende conflicten, 2000
- Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de Rechten van het Kind inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderporno, 2000
- Aanbeveling omtrent de toepassing op minderjarige vluchtelingen en andere internationaal ontheemde kinderen van het Verdrag van Den Haag inzake de bescherming van kinderen en samenwerking op het gebied van interlandelijke adoptie, Conferentie van Den Haag over Internationaal Privaat Recht, oktober 1994
- VN-Verdrag inzake de Rechten van het Kind, 1989
- VN-regels ter bescherming van jongeren die van hun vrijheid zijn beroofd, 1990
- Standaard minimumregels van de VN voor de administratie van de jeugdrechtbanken (Peking-regels), 1985

2. Internationaal recht

- Verdrag tegen discriminatie in het onderwijs, 1960
- Verdrag tegen Foltering en Andere Wrede, Onmenselijke of Onterende Behandeling of Bestrafing, 1984
- Verdrag inzake de Uitbanning van Alle Vormen van Discriminatie van Vrouwen, 1979
- Verdrag ter uitroeiing van alle vormen van discriminatie op grond van ras, 1965
- Verdrag over de reductie van staatloosheid, 1961
- Verdrag over de status van staatloze personen, 1954
- Internationaal Verdrag inzake de Bescherming van de Rechten van Alle Migrerende Werknemers en Leden van hun Families, 1990
- Internationale Overeenkomst inzake burgerlijke en politieke rechten, 1966 (en Facultatief Protocol)
- Internationale Overeenkomst inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten, 1966
- Aanvullend Protocol bij de Verdragen van Genève van 12 augustus 1949 betreffende de bescherming van slachtoffers van internationale gewapende conflicten (Protocol I), 8 juni 1977, artt. 77 en 78
- Aanvullend Protocol bij de Verdragen van Genève van 12 augustus 1949 betreffende de bescherming van slachtoffers van niet-internationale gewapende conflicten (Protocol II), 8 juni 1977, art. 4
- Protocol tegen de smokkel van migranten ter land, ter zee en in de lucht, als aanvulling bij het Verdrag van de VN tegen de internationale georganiseerde criminaliteit, 2000
- Protocol over de status van vluchtelingen, 1967
- Protocol inzake de Voorkoming, Bestrijding en Bestrafing van Mensenhandel, in het bijzonder Vrouwenhandel en Kinderhandel tot aanvulling van het VN-Verdrag inzake Grensoverschrijdende Georganiseerde Misdad, 2000
- Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof, 1998
- Verdrag van de VN tegen de internationale georganiseerde criminaliteit, Palermo, 2000
- Verdrag van de VN inzake de status van vluchtelingen, 1951
- Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, 1948

3. Europese instrumenten

- Europees Verdrag tegen marteling en andere wrede, onmenselijke of mensonterende behandelingen of bestraffing, 1987
- Europees Verdrag ter bescherming van de rechten van de mens en fundamentele vrijheden (en de Protocolen), 1950
- Europees Verdrag over de adoptie van kinderen d.d. 24/04/67
- Europees Verdrag over de uitoefening van rechten van kinderen d.d. 25/01/96
- Europees Verdrag over de wettelijke status van onwettige kinderen d.d. 15/10/75
- Europees Verdrag over de erkenning en handhaving van beslissingen over de zorg voor kinderen en over het herstellen van de zorg voor kinderen d.d. 20/05/80
- Europees Sociaal Handvest, 1961

4. Wetgeving van de Europese Unie inzake asiel en immigratie

- Handvest van de fundamentele rechten van de Europese Unie, december 2000
- Richtlijn 2001/40/EG van de Raad betreffende de onderlinge erkenning van besluiten inzake de verwijdering van onderdanen van derde landen
- Richtlijn 2001/55/EG van de Raad van 20 juli 2000 betreffende minimumnormen voor het verlenen van tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden en maatregelen ter bevordering van een evenwicht tussen de inspanningen van de lidstaten voor de opvang en het dragen van de consequentie van de opvang van deze personen
- Richtlijn 2003/9/EG van de Raad tot vaststelling van minimumnormen voor de opvang van asielzoekers
- Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 betreffende het recht op gezinshereniging
- Verordening (EG) nr. 343/2003 van de Raad tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek dat door een onderdaan van een derde land bij één van de lidstaten wordt ingediend, 2003 (Dublin II)
- Verordening (EG) nr. 2725/2000 van de Raad betreffende de instelling van 'Eurodac' voor de vergelijking van vingerafdrukken ten behoeve van een doeltreffende toepassing van de Overeenkomst van Dublin
- Mededeling van de Europese Commissie over het beheer van de buitengrenzen van de lidstaten van de EU, mei 2002
- Europees Verdrag over de stapsgewijze afschaffing van controles aan de binnengrenzen, 1985 (Verdrag van Schengen)
- Kaderovereenkomst over de strijd tegen mensenhandel, september 2002
- Plan ter bestrijding van illegale immigratie en mensenhandel, Raad van de EU, juni 2002
- Schengenuitvoeringsovereenkomst, 1990

5. Richtlijnen van het UNHCR en van het Uitvoerend Comité van het UNHCR

- Richtlijnen inzake beleid en procedures bij de omgang met niet-begeleide kinderen die asiel zoeken, 1997
- Handboek over procedures en criteria voor het bepalen van de status van vluchteling, 1992.
- Minderjarige vluchtelingen: Richtlijnen inzake bescherming en verzorging, 1994
- Nieuwe vestiging van vluchtelingen: Een internationaal handboek over opvang en integratie, hoofdstuk 3.3, Investeren in de toekomst: minderjarige vluchtelingen en jongeren, 2002
- UNHCR-agenda voor bescherming, 2002
- Conclusie nr. 47 (1987) van het Uitvoerend Comité van UNHCR over minderjarige vluchtelingen
- Conclusie nr. 59 (1989) van het Uitvoerend Comité van UNHCR over minderjarige vluchtelingen
- Conclusie nr. 84 (1997) van het Uitvoerend Comité van UNHCR over gevluchte kinderen en adolescenten
- Conclusie nr. 88 (1999) van het Uitvoerend Comité van UNHCR ter bescherming van het gezin van de vluchteling
- UNHCR-richtlijnen over uitsluiting, 1996
- Werken met niet-begeleide kinderen. Een benadering die gebaseerd op de gemeenschap, 1996

6. Verklaringen, resoluties en richtlijnen van de VN

- Verklaring over sociale en wettelijke principes inzake de bescherming en het welzijn van kinderen, in het bijzonder verwijzend naar plaatsing in pleeggezinnen en adoptie op nationaal en internationaal vlak, 1986
- Verklaring over de Mensenrechten van personen die niet de nationaliteit hebben van hun verblijfsland, 1985
- Verklaring over de Mensenrechten van personen uit nationale of etnische, godsdienstige of taalkundige minderheden, 1992

- Aanbevolen principes en richtlijnen van het UNHCHR inzake mensenrechten en mensenhandel, E/2002/68/Add.1, 20 mei 2002
- Subcommissie van het UNHCHR inzake resolutie nr. 2002/51 over handel in vrouwen en meisjes.

7. Verordeningen en aanbevelingen van de Europese Unie

- Verklaring van Brussel betreffende de preventie en bestrijding van mensenhandel, Raad van de EU, 29 november 2002, JAI 280, SOC 572
- Conclusies over landen waarin over het algemeen geen ernstig risico op vervolging bestaat, Raad van de EU, 1992
- Conclusies over de voorwaarden voor het opnemen van asielzoekers, Raad van de EU, september 2000
- Beslissing van de Raad over het opvolgen van de implementatie van instrumenten die inzake asiel zijn goedgekeurd, Raad van de EU, juni 1997
- Gemeenschappelijke actie ter bestrijding van mensenhandel en seksuele uitbuiting van kinderen, Raad van de EU, februari 1997 (97/1 54/JHA)
- Gemeenschappelijk standpunt dat de Raad op 4 maart 1996 heeft bepaald op basis van artikel K.3 van het Verdrag op de Europese Unie en op de eengemaakte toepassing van de definitie van de term “vluchteling” in artikel 1 van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 over de status van vluchtelingen (96/196/JHA)
- Resolutie over het delen van de lasten voor de opvang en het openthoud van tijdelijk bescherming genietende ontheemden, Raad van de EU, september 1995
- Resolutie over de eengemaakte aanpak van vragen over derde landen die als gastland optreden, Raad van de EU, 1992
- Resolutie over kennelijk ongegronde asielverzoeken, Raad van de EU, 1992
- Resolutie over minimumwaarborgen voor asielprocedures, Raad van de EU, juni 1995
- Resolutie over de eenmaking van het nationale beleid inzake gezinshereniging, Raad van de EU, juni 1993
- Resolutie over niet-begeleide minderjarigen die de nationaliteit van een derde land hebben, Raad van de EU, juni 1997 (97/C 221/03)

8. Resoluties en aanbevelingen van de Raad van Europa

- Aanbeveling van het Comité van Ministers nr. R (91) 11 inzake seksuele uitbuiting, pornografie en prostitutie van en handel in kinderen en jonge volwassenen
- Aanbeveling van het Comité van Ministers nr. R (2000) 11 inzake acties tegen mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting
- Slotverklaring van de 7de Conferentie van de Ministers die bevoegd zijn voor migratie, september 2002
- Aanbeveling van de Parlementaire vergadering nr. 1237 (1994) over de toestand van asielzoekers van wie het asielverzoek is verworpen
- Aanbeveling van de Parlementaire vergadering nr. 1309 (1996) over het opleiden van ambtenaren die de asielzoekers aan de grenzen opvangen
- Aanbeveling van de Parlementaire vergadering nr. 1327 (1997) over bescherming en afdwinging van de mensenrechten van vluchtelingen en asielzoekers in Europa
- Aanbeveling van de Parlementaire vergadering nr. 1475 (2000) over de aankomst van asielzoekers op Europese luchthavens
- Aanbeveling van de Parlementaire vergadering nr. 1547 (2002) over uitzettingsprocedures die stroken met de rechten van de mens en die met respect voor veiligheid en waardigheid worden gehandhaafd.
- Aanbeveling van de Parlementaire vergadering nr. 1577 (2002) over de opstelling van een handvest over clandestiene migratie
- Aanbeveling van de Parlementaire vergadering nr. 1596 (2003) over de toestand van jonge migranten in Europa

9. Documenten van de OVSE

- Actieplan van de OVSE ter bestrijding van mensenhandel, Ministeriële bijeenkomst van Maastricht, 2003

10. European Council on Refugees and Exiles positie

- European Council on Refugees and Exiles: Position on Refugee Children, 1996
- European Council on Refugees and Exiles: Position on the Integration of Refugees in Europe, December 2002

BIJLAGE III

GEBRUIKTE REFERENTIES

We beginnen met het Verdrag inzake de Rechten van het Kind en de bijbehorende protocollen, dan volgen de afkortingen die gebruikt worden en die vergezeld gaan van uittreksels uit het relevante artikel / lid of van een link naar de tekst.

CRC: Verdrag van de VN inzake de rechten van het kind, 1989

art. 2(1). De Staten die partij zijn bij dit Verdrag, eerbiedigen en waarborgen de in het Verdrag omschreven rechten voor ieder kind onder hun rechtsbevoegdheid zonder discriminatie van welke aard ook, ongeacht ras, afkomst, vermogen, handicap, huidskleur, geslacht, taal, godsdienst, politieke of andere overtuiging, nationale, etnische of maatschappelijke, geboorte of andere omstandigheid van het kind of van een ouder of wettige voogd.

art 2(2). De Staten die partij zijn, nemen alle passende maatregelen om te waarborgen dat het kind wordt beschermd tegen alle vormen van discriminatie of bestraffing op grond van de status of de activiteiten van, de meningen geuit door of de overtuigingen van de ouders, wettige voogden of familieleden van het kind.

art. 3(1): Bij alle maatregelen betreffende kinderen, ongeacht of deze worden genomen door openbare of particuliere instellingen voor maatschappelijk welzijn of door rechterlijke instanties, bestuurlijke autoriteiten of wetgevende lichamen, vormen de belangen van het kind de eerste overweging.

art. 3(3): De Staten die partij zijn, waarborgen dat de instellingen, diensten en voorzieningen die verantwoordelijk zijn voor de zorg voor of de bescherming van kinderen voldoen aan de door de bevoegde autoriteiten vastgestelde normen, met name ten aanzien van de veiligheid, de gezondheid, het aantal personeelsleden en hun geschiktheid, alsmede bevoegd toezicht.

art. 5: De Staten die partij zijn, eerbiedigen de verantwoordelijkheden, rechten en plichten van de ouders of, indien van toepassing, van de leden van de grootfamilie of de gemeenschap al naar gelang het plaatselijke gebruik, van wettige voogden of anderen die wettelijk verantwoordelijk zijn voor het kind, om te voorzien, op een wijze die verenigbaar is met de zich ontwikkelende vermogens van het kind, in passende leiding en begeleiding bij de uitoefening door het kind van de in dit Verdrag erkende rechten.

art. 6(1): De Staten die partij zijn, erkennen dat ieder kind het inherente recht op leven heeft.

art. 7(1): Het kind wordt onmiddellijk na de geboorte ingeschreven en heeft vanaf de geboorte het recht op een naam, het recht een nationaliteit te verwerven en, voor zover mogelijk, het recht zijn ouders te kennen en door hen te worden verzorgd.

art. 8(1): De Staten die partij zijn, verbinden zich tot eerbiediging van het recht van het kind zijn identiteit te behouden, met inbegrip van nationaliteit, naam en familiebetrekkingen zoals wettelijk erkend, zonder onrechtmatige inmenging.

art. 8(2): Wanneer een kind op niet rechtmatige wijze wordt beroofd van enige of alle bestanddelen van zijn identiteit, verlenen de Staten die partij zijn passende bijstand en bescherming, teneinde zijn identiteit zo snel mogelijk te herstellen.

art. 9(3): De Staten die partij zijn, eerbiedigen het recht van het kind dat van een ouder of beide ouders is gescheiden, op regelmatige basis persoonlijke betrekkingen en rechtstreeks contact met beide ouders te onderhouden, tenzij dit in strijd is met het belang van het kind.

art. 9(4): Indien een dergelijke scheiding voortvloeit uit een maatregel genomen door een Staat die partij is, zoals de inhechtenisneming, gevangenneming, verbanning, deportatie of uit een maatregel het overlijden ten gevolge hebbend (met inbegrip van overlijden, door welke oorzaak ook, terwijl de betrokkene door de Staat in bewaring wordt gehouden) van een ouder of beide ouders of van het kind, verstrekt die Staat, op verzoek, aan de ouders, aan het kind of, indien van toepassing, aan een ander familielid van het kind de noodzakelijke inlichtingen over waar het afwezige lid van het gezin zich bevindt of waar de afwezige leden van het gezin zich bevinden, tenzij het verstrekken van die inlichtingen het welzijn van het kind zou schaden. De Staten die partij zijn, waarborgen voorts dat het indienen van een dergelijk verzoek op zich geen nadelige gevolgen heeft voor de betrokkene(n).

art. 10(1): In overeenstemming met de in artikel 9, eerste lid, omschreven verplichting van de Staten die partij zijn, worden aanvragen van een kind of van zijn ouders om een Staat die partij is, voor gezinshereniging binnen te gaan of te verlaten, door de Staten die partij zijn met welwillendheid, menselijkheid en spoed behandeld. De Staten die partij zijn waarborgen voorts dat het indienen van een dergelijke aanvraag geen nadelige gevolgen heeft voor de aanvragers of hun familieleden.

art. 10(2): Een kind wiens ouders in verschillende Staten verblijven, heeft het recht op regelmatige basis, behalve in uitzonderlijke omstandigheden, persoonlijke betrekkingen en rechtstreekse contacten met beide ouders te onderhouden. Hiertoe, en in overeenstemming met de in artikel 9, tweede lid, omschreven verplichting van de Staten die partij zijn, eerbiedigen deze Staten het recht van het kind en van zijn ouders welk land ook, met inbegrip van het eigen land, te verlaten, en het eigen land binnen te gaan. Het recht welk land ook te verlaten is slechts onderworpen aan de beperkingen waarin de wet voorziet en die nodig zijn ter bescherming van de nationale veiligheid, de openbare orde, de volksgezondheid of de goede zeden, of van de rechten en vrijheden van anderen, en die verenigbaar zijn met de andere in dit Verdrag erkende rechten.

art. 12(1): De Staten die partij zijn, verzekeren het kind dat in staat is zijn eigen mening te vormen, het recht die mening vrijelijk te uiten in alle aangelegenheden die het kind betreffen, waarbij aan de mening van het kind passend belang wordt gehecht in overeenstemming met zijn leeftijd en rijpheid.

art. 12(2): Hiertoe wordt het kind met name in de gelegenheid gesteld te worden gehoord in iedere gerechtelijke en bestuurlijke procedure die het kind betreft, hetzij rechtstreeks, hetzij door tussenkomst van een vertegenwoordiger of een daarvoor geschikte instelling, op een wijze die verenigbaar is met de procedureregels van het nationale recht.

art. 13(1): Het kind heeft het recht op vrijheid van meningsuiting ; dit recht omvat mede de vrijheid inlichtingen en denkbeelden van welke aard ook te vergaren, te ontvangen en door te geven, ongeacht nationale grenzen, hetzij mondeling, hetzij in geschreven of gedrukte vorm, in de vorm van kunst, of met behulp van enig ander middel naar zijn keuze.

art. 13(2): De uitoefening van dit recht kan uitsluitend worden onderworpen aan de beperkingen waarin de wet voorziet en die nodig zijn:

- a) voor de eerbiediging van de rechten of de goede naam van anderen; of
- b) ter bescherming van de nationale veiligheid of van de openbare orde, de volksgezondheid of de goede zeden.

art. 14(1): De Staten die partij zijn, eerbiedigen het recht van het kind op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst.

art. 14(2): De Staten die partij zijn, eerbiedigen de rechten en plichten van de ouders en, indien van toepassing, van de wettige voogden, om het kind te leiden in de uitoefening van dit recht op een wijze die verenigbaar is met de zich ontwikkelende vermogens van het kind.

art. 14(3): De vrijheid van ieder zijn godsdienst of levensovertuiging tot uiting te brengen kan slechts in die mate worden beperkt als wordt voorgeschreven door de wet en noodzakelijk is ter bescherming van de openbare veiligheid en orde, de volksgezondheid of de goede zeden, of van de fundamentele rechten en vrijheden van anderen.

art. 15(1): De Staten die partij zijn, erkennen de rechten van het kind op vrijheid van vereniging en vrijheid van vreedzame vergadering.

art. 15(2): De uitoefening van deze rechten kan aan geen andere beperkingen worden onderworpen dan die welke in overeenstemming met de wet worden opgelegd en die in een democratische samenleving geboden zijn in het belang van de nationale veiligheid of de openbare veiligheid, de openbare orde, de bescherming van de volksgezondheid of de goede zeden, of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

art. 16(1): Geen enkel kind mag worden onderworpen aan willekeurige of onrechtmatige inmenging in zijn privé-leven, in zijn gezinsleven, zijn huis of zijn briefwisseling, noch aan enige onrechtmatige aantasting van zijn eer en goede naam.

art. 16(2): Het kind heeft recht op bescherming door de wet tegen zodanige inmenging of aantasting.

art. 17: De Staten die partij zijn, erkennen de belangrijke functie van de massamedia en waarborgen dat het kind toegang heeft tot informatie en materiaal uit een verscheidenheid van nationale en internationale bronnen, in het bijzonder informatie en materiaal gericht op het bevorderen van zijn sociale, psychische en morele welzijn en zijn lichamelijke en geestelijke gezondheid. Hiertoe dienen de Staten die partij zijn :

- a) de massamedia aan te moedigen informatie en materiaal te verspreiden die tot sociaal en cultureel nut zijn voor het kind en in overeenstemming zijn met de strekking van artikel 29;
- b) internationale samenwerking aan te moedigen bij de productie, uitwisseling en verspreiding van dergelijke informatie en materiaal uit een verscheidenheid van culturele, nationale en internationale bronnen;
- c) de vervaardiging en verspreiding van kinderboeken aan te moedigen;
- d) de massamedia aan te moedigen in het bijzonder rekening te houden met de behoeften op het gebied van de taal van het kind dat tot een minderheid of tot de oorspronkelijke bevolking behoort ;
- e) de ontwikkeling aan te moedigen van passende richtlijnen ter bescherming van het kind tegen informatie en materiaal die schadelijk zijn voor zijn welzijn, indachtig de bepalingen van de artikelen 13 en 18.

art. 18(2): Om de toepassing van de in dit Verdrag genoemde rechten te waarborgen en te bevorderen, verlenen de Staten die partij zijn, passende bijstand aan ouders en wettige voogden bij de uitoefening van hun verantwoordelijkheden die de opvoeding van het kind betreffen, en waarborgen zij de ontwikkeling van instellingen, voorzieningen en diensten voor kinderopvang.

art. 19(1): De Staten die partij zijn, nemen alle passende wettelijke en bestuurlijke maatregelen en maatregelen op sociaal en opvoedkundig gebied om het kind te beschermen tegen alle vormen van lichamelijk of geestelijk geweld, letsel of misbruik, verwaarlozing of nalatige behandeling, mishandeling of exploitatie, met inbegrip van seksueel misbruik, zolang het kind onder de hoede is van de ouder(s), wettige voogd(en) of iemand anders die de zorg voor het kind heeft.

art. 19(2): Deze maatregelen ter bescherming dienen, indien van toepassing, doeltreffende procedures te omvatten voor de invoering van sociale programma's om te voorzien in de nodige ondersteuning van het kind en van degenen die de zorg voor het kind hebben, alsmede procedures voor andere vormen van voorkoming van gevallen van kindermishandeling zoals hierboven beschreven, en voor opsporing, melding, verwijzing, onderzoek, behandeling en follow-up van zodanige gevallen, en, indien van toepassing, voor inschakeling van rechterlijke instanties.

art. 20(1): Een kind dat tijdelijk of blijvend het leven in het gezin waartoe het behoort, moet missen, of dat men in zijn eigen belang niet kan toestaan in het gezin te blijven, heeft recht op bijzondere bescherming en bijstand van staatswege.

art. 20(3): Deze zorg kan, onder andere, plaatsing in een pleeggezin omvatten, kafalah volgens het Islamitische recht, adoptie, of, indien noodzakelijk, plaatsing in geschikte instellingen voor kinderopvang. Bij het overwegen van oplossingen wordt op passende wijze rekening gehouden met de wenselijkheid van continuïteit in de opvoeding van het kind en met de etnische, godsdienstige en culturele achtergrond van het kind en met zijn achtergrond wat betreft de taal.

art. 21: De Staten die partij zijn en die adoptie erkennen en/of toestaan, waarborgen dat het belang van het kind daarbij de voornaamste overweging is, en:

- a) waarborgen dat de adoptie van een kind slechts wordt toegestaan mits daartoe bevoegde autoriteiten, in overeenstemming met de van toepassing zijnde wetten en procedures en op grond van alle van belang zijnde en betrouwbare gegevens, bepalen dat de adoptie kan worden toegestaan gezien de status van het kind wat betreft ouders, familieleden en wettige voogden en mits, indien vereist, de betrokkenen, na volledig te zijn ingelicht, op grond van de adviezen die noodzakelijk worden geacht, daarmee hebben ingestemd ;
- b) erkennen dat interlandelijke adoptie kan worden overwogen als andere oplossing voor de zorg voor het kind, indien het kind niet in een pleeg- of adoptiegezin kan worden geplaatst en op geen enkele andere passende wijze kan worden verzorgd in het land van zijn herkomst ;
- c) verzekeren dat voor het kind dat interlandelijk wordt geadopteerd waarborgen en normen gelden die gelijkwaardig zijn aan die welke bestaan bij adoptie in het eigen land ;
- d) nemen alle passende maatregelen om te waarborgen dat, in het geval van interlandelijke adoptie, de plaatsing niet leidt tot ongepast geldelijk voordeel voor de betrokkenen ;
- e) bevorderen, wanneer passend, de verwezenlijking van de doeleinden van dit artikel door het aangaan van bilaterale of multilaterale regelingen of overeenkomsten, en spannen zich in om, in het kader daarvan, te waarborgen dat de plaatsing van het kind in een ander land wordt uitgevoerd door bevoegde autoriteiten of instellingen

art. 22(1): De Staten die partij zijn, nemen passende maatregelen om te waarborgen dat een kind dat de vluchtelingenstatus wil verkrijgen of dat in overeenstemming met de toepasselijke internationale of nationale wet en rechtsregels en procedures als vluchteling wordt beschouwd, ongeacht of het al dan niet door zijn ouders of door iemand anders wordt begeleid, passende bescherming en humanitaire bijstand krijgt bij het genot van de van toepassing zijnde rechten beschreven in dit Verdrag en in andere internationale akten inzake de rechten van de mens of humanitaire akten waarbij de bedoelde Staten partij zijn.

art. 22(2): Hiertoe verlenen de Staten die partij zijn, naar zij passend achten, hun medewerking aan alle inspanningen van de Verenigde Naties en andere bevoegde intergouvernementele of niet-gouvernementele organisaties die met de Verenigde Naties samenwerken, om dat kind te beschermen en bij te staan en de ouders of andere gezinsleden op te sporen van een kind dat vluchteling is, teneinde de nodige inlichtingen te verkrijgen voor hereniging van het kind met het gezin waartoe het behoort. In gevallen waarin geen ouders of andere familieleden kunnen worden gevonden, wordt aan het kind, overeenkomstig de in dit Verdrag omschreven beginselen, dezelfde bescherming verleend als aan ieder ander kind dat, om welke reden ook, blijvend of tijdelijk het leven in een gezin moet ontberen.

art. 23(1): De Staten die partij zijn, erkennen dat een geestelijk of lichamelijk gehandicapt kind een volwaardig en behoorlijk leven dient te hebben, in omstandigheden die de waardigheid van het kind verzekeren, zijn zelfstandigheid bevorderen en zijn actieve deelneming aan het gemeenschapsleven vergemakkelijken.

art. 23(2): De Staten die partij zijn, erkennen het recht van het gehandicapte kind op bijzondere zorg, en stimuleren en waarborgen dat aan het daarvoor in aanmerking komende kind en degenen die verantwoordelijk zijn voor zijn verzorging, afhankelijk van de beschikbare middelen, de bijstand wordt verleend die is aangevraagd en die passend is gezien de gesteldheid van het kind en de omstandigheden van de ouders of anderen die voor het kind zorgen.

art. 23(3): Onder erkenning van de bijzondere behoeften van het gehandicapte kind, dient de in overeenstemming met het tweede lid geboden bijstand, wanneer mogelijk, gratis te worden verleend, rekening houdend met de financiële middelen van de ouders of anderen die voor het kind zorgen. Deze bijstand dient erop gericht te zijn te waarborgen dat het gehandicapte kind daadwerkelijk toegang heeft tot onderwijs, opleiding, voorzieningen voor gezondheidszorg en revalidatie, voorbereiding voor een beroep, en recreatiemogelijkheden op een wijze die ertoe bijdraagt dat het kind een zo volledig mogelijke maatschappelijke integratie en persoonlijke ontwikkeling bereikt, met inbegrip van zijn culturele en intellectuele ontwikkeling.

art. 23(4): De Staten die partij zijn, bevorderen in een geest van internationale samenwerking, de uitwisseling van passende informatie op het gebied van preventieve gezondheidszorg en van medische en psychologische behandeling van, en behandeling van functionele stoornissen bij gehandicapte kinderen, met inbegrip van de verspreiding van en de toegang tot informatie betreffende revalidatiemethoden, onderwijs en beroepsopleidingen, met als doel de Staten die partij zijn, in staat te stellen hun deskundigheid en vaardigheden te verbeteren en hun ervaring op deze gebieden te verruimen. Wat dit betreft wordt in het bijzonder rekening gehouden met de behoeften van ontwikkelingslanden.

art. 24(1): De Staten die partij zijn, erkennen het recht van het kind op het genot van de grootst mogelijke mate van gezondheid en op voorzieningen voor geneeskundige verzorging en revalidatie. De Staten die partij zijn, streven ernaar te waarborgen dat geen enkel kind zijn recht op toegang tot deze voorzieningen voor gezondheidszorg wordt onthouden.

art. 24(2): De Staten die partij zijn, streven de volledige verwezenlijking van dit recht na en nemen passende maatregelen met name:

- a) om baby- en kindersterfte te verminderen ;
- b) om de verlening van de nodige medische hulp en gezondheidszorg aan alle kinderen te waarborgen, met nadruk op de ontwikkeling van de eerste-lijnsgezondheidszorg,
- c) om ziekte, ondervoeding of verkeerde voeding te bestrijden, mede binnen het kader van de eerste-lijnsgezondheidszorg, door, onder andere, het toepassen van gemakkelijk beschikbare technologie en door het voorzien in voldoende en voedzaam voedsel en zuiver drinkwater, de gevaren en risico's van milieuverontreiniging in aanmerking nemend ;
- d) om passende pre- en postnatale gezondheidszorg voor moeders te waarborgen ;
- e) om te waarborgen dat alle geledingen van de samenleving, met name ouders en kinderen, worden voorgelicht over en gesteund in het gebruik van de kennis omtrent de gezondheid en de voeding van kinderen, de voordelen van

borstvoeding, hygiëne en sanitaire voorzieningen en het voorkomen van ongevallenassainering en het voorkomen van ongelukken ;

f) om preventieve gezondheidszorg, begeleiding voor ouders, en voorzieningen voor en voorlichting over gezinsplanning te ontwikkelen.

art. 24(3): De Staten die partij zijn, nemen alle doeltreffende en passende maatregelen teneinde traditionele gebruiken die schadelijk zijn voor de gezondheid van kinderen af te schaffen.

art. 24(4): De Staten die partij zijn, verbinden zich ertoe internationale samenwerking te bevorderen en aan te moedigen teneinde geleidelijk de algehele verwezenlijking van het in dit artikel erkende recht te bewerkstelligen. Wat dit betreft wordt in het bijzonder rekening gehouden met de behoeften van ontwikkelingslanden.

art. 25: De Staten die partij zijn, erkennen het recht van een kind dat door de bevoegde autoriteiten uit huis is geplaatst ter verzorging, bescherming of behandeling ten behoeve van zijn lichamelijke of geestelijke gezondheid, op een periodieke evaluatie van de behandeling die het kind krijgt en van alle andere omstandigheden die verband houden met zijn plaatsing.

art. 26(1): De Staten die partij zijn, erkennen voor ieder kind het recht de voordelen te genieten van voorzieningen voor sociale zekerheid, met inbegrip van sociale verzekering, en nemen de nodige maatregelen om de algehele verwezenlijking van dit recht te bewerkstelligen in overeenstemming met hun nationale recht.

art. 26(2): De voordelen dienen, indien van toepassing, te worden verleend, rekening houdend met de middelen en de omstandigheden van het kind en de personen die verantwoordelijk zijn voor zijn onderhoud, alsmede met iedere andere overweging die van belang is voor de beoordeling van een verzoek daartoe dat door of namens het kind wordt ingediend.

art. 27(1): De Staten die partij zijn, erkennen het recht van ieder kind op een levensstandaard die toereikend is voor een goede lichamelijke, geestelijke, intellectuele, zedelijke en sociale ontwikkeling van het kind.

art. 27(2): De ouder(s) of anderen die verantwoordelijk zijn voor het kind hebben de primaire verantwoordelijkheid voor het waarborgen, naar vermogen en binnen de grenzen van hun financiële mogelijkheden, van de levensomstandigheden die nodig zijn voor de ontwikkeling van het kind.

art. 27(3): De Staten die partij zijn, nemen, in overeenstemming met de nationale omstandigheden en met de middelen die hun ten dienste staan, passende maatregelen om ouders en anderen die verantwoordelijk zijn voor het kind te helpen dit recht te verwezenlijken, en voorzien, indien de behoefte daaraan bestaat, in programma's voor materiële bijstand en ondersteuning, met name wat betreft voeding, kleding en huisvesting.

art. 27(4): De Staten die partij zijn, nemen alle passende maatregelen om het verhaal te waarborgen van uitkeringen tot onderhoud van het kind door de ouders of andere personen die de financiële verantwoordelijkheid voor het kind dragen, zowel binnen de Staat die partij is als vanuit het buitenland. Met name voor gevallen waarin degene die de financiële verantwoordelijkheid voor het kind draagt, in een andere Staat woont dan die van het kind, bevorderen de Staten die partij zijn de toetreding tot internationale overeenkomsten of het sluiten van dergelijke overeenkomsten, alsmede het treffen van andere passende regelingen.

art. 28(1): De Staten die partij zijn, erkennen het recht van het kind op onderwijs, en teneinde dit recht geleidelijk en op basis van gelijke kansen te verwezenlijken, verbinden zij zich er met name toe:

- a) primair onderwijs verplicht te stellen en voor iedereen gratis beschikbaar te stellen ;
- b) de ontwikkeling van verschillende vormen van voortgezet onderwijs aan te moedigen, met inbegrip van algemeen onderwijs en beroepsonderwijs, deze vormen voor ieder kind beschikbaar te stellen en toegankelijk te maken, en passende maatregelen te nemen zoals de invoering van gratis onderwijs en het bieden van financiële bijstand indien noodzakelijk ;
- c) met behulp van alle passende middelen hoger onderwijs toegankelijk te maken voor een ieder naar gelang zijn capaciteiten ;
- d) informatie over en begeleiding bij onderwijs- en beroepskeuze voor alle kinderen beschikbaar te stellen en toegankelijk te maken ;

e) maatregelen te nemen om regelmatig schoolbezoek te bevorderen en het aantal kinderen dat de school vroegtijdig verlaat, te verminderen.

art. 28(2): De Staten die partij zijn, nemen alle passende maatregelen om te verzekeren dat de wijze van handhaving van de discipline op scholen verenigbaar is met de menselijke waardigheid van het kind en in overeenstemming is met dit Verdrag.

art. 28(3): De Staten die partij zijn, bevorderen en stimuleren internationale samenwerking in aangelegenheden die verband houden met onderwijs, met name teneinde bij te dragen tot de uitbanning van onwetendheid en analfabetisme in de gehele wereld, en de toegankelijkheid van wetenschappelijke en technische kennis en moderne onderwijsmethoden te vergroten. In dit opzicht wordt met name rekening gehouden met de behoeften van de ontwikkelingslanden.

art. 29(1c): De Staten die partij zijn, komen overeen dat het onderwijs aan het kind dient te zijn gericht op: het bijbrengen van eerbied voor de ouders van het kind, voor zijn eigen culturele identiteit, zijn taal en culturele waarden, voor de nationale waarden van het land waar het kind woont, het land waar het is geboren, en voor andere beschavingen dan de zijne.

art. 30: In de Staten waarin etnische of godsdienstige minderheden, taalminderheden of personen behorend tot de oorspronkelijke bevolking voorkomen, wordt het kind dat daartoe behoort niet het recht ontzegd tesamen met andere leden van zijn groep zijn cultuur te beleven, zijn eigen godsdienst te belijden en daarnaar te leven, of zich van zijn eigen taal te bedienen.

art. 31(1): De Staten die partij zijn, erkennen het recht van het kind op rust en vrije tijd, op deelneming aan spel en recreatieve bezigheden passend bij de leeftijd van het kind, en op vrije deelneming aan het culturele en artistieke leven.

art. 31(2): De Staten die partij zijn, verbieden het recht van het kind volledig deel te nemen aan het culturele en artistieke leven, bevorderen de verwezenlijking van dit recht, en stimuleren het bieden van passende en voor ieder gelijke kansen voor culturele, artistieke en recreatieve bezigheden en vrijetijdsbesteding.

art. 32(1): De Staten die partij zijn, erkennen het recht van het kind te worden beschermd tegen economische exploitatie en tegen het verrichten van werk dat naar alle waarschijnlijkheid gevaarlijk is of de opvoeding van het kind zal hinderen, of schadelijk zal zijn voor de gezondheid of de lichamelijke, geestelijke, intellectuele, zedelijke of sociale ontwikkeling van het kind.

art. 34: De Staten die partij zijn, verbinden zich ertoe het kind te beschermen tegen alle vormen van seksuele exploitatie en seksueel misbruik. Hiertoe nemen de Staten die partij zijn met name alle passende nationale, bilaterale en multilaterale maatregelen om te voorkomen dat :

- a) een kind ertoe wordt aangespoord of gedwongen deel te nemen aan onwettige seksuele activiteiten ;
- b) kinderen worden geëxploiteerd in de prostitutie of andere onwettige seksuele praktijken ;
- c) kinderen worden geëxploiteerd in pornografische voorstellingen en pornografisch materiaal.

art. 35: De Staten die partij zijn, nemen alle passende nationale, bilaterale en multilaterale maatregelen ter voorkoming van de ontvoering of de verkoop van of van de handel in kinderen voor welk doel ook of in welke vorm ook.

art. 36: De Staten die partij zijn, beschermen het kind tegen elke andere vorm van exploitatie die schadelijk zijn voor enig aspect van het welzijn van het kind.

art. 37(a): De Staten die partij zijn, waarborgen dat geen enkel kind wordt onderworpen aan foltering of aan een andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing. Doodstraf noch levenslange gevangenisstraf zonder de mogelijkheid van vervroegde invrijheidstelling wordt opgelegd voor strafbare feiten gepleegd door personen jonger dan achttien jaar;

art. 37(b): De Staten die partij zijn, waarborgen dat geen enkel kind op onwettige of willekeurige wijze van zijn vrijheid wordt beroofd. De aanhouding, inhechtenisneming of gevangenneming van een kind geschiedt overeenkomstig de wet en wordt slechts gehanteerd als uiterste maatregel en voor de kortst mogelijke duur;

art. 38(1): De Staten die partij zijn, verbinden zich ertoe eerbied te hebben voor en de eerbiediging te waarborgen van tijdens gewapende conflicten op hen van toepassing zijnde regels van internationaal humanitair recht die betrekking hebben op kinderen.

art. 39: De Staten die partij zijn, nemen alle passende maatregelen ter bevordering van het lichamelijk en geestelijk herstel en de herintegratie in de maatschappij van een kind dat het slachtoffer is van welke vorm ook van verwaarlozing, exploitatie of misbruik, foltering of welke andere vorm ook van wrede, onmenselijke of onterende behandeling of bestraffing of gewapende conflicten. Dit herstel en deze herintegratie vinden plaats in een omgeving die bevorderlijk is voor de gezondheid, het zelfrespect en de waardigheid van het kind.

Protocol 1 bij CRC, Facultatief protocol inzake kinderhandel, kinderprostitutie en kinderporno, 2000

Art 3: Vereist het strafbaar stellen van seksuele uitbuiting van kinderen en van kinderhandel voor welke reden dan ook (orgaantransplantatie, adoptie, prostitutie, kinderarbeid).

Art 8(1): De Staten moeten maatregelen nemen om de belangen van kinderen die het slachtoffer van seksuele uitbuiting en kinderhandel zijn, zo goed mogelijk te beschermen.

Protocol 2 bij CRC, Facultatief protocol inzake de betrokkenheid van kinderen bij gewapende conflicten, 2000

Link: <http://www.unhchr.ch/html/menu2/6/protocolchild.htm>

Aanb. RvE Jonge migranten: Aanbeveling nr. 1596 (2003) van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa inzake de toestand van jonge migranten in Europa

Link: <http://assembly.coe.int/Documents/AdoptedText/ta03/EREC1596.htm>

Aanb. RvE Luchthavens, Aanbeveling nr. 1475 (2000) van de Parlementaire vergadering van de Raad van Europa inzake de aankomst van asielzoekers op Europese luchthavens

Link: <http://assembly.coe.int/Documents/AdoptedText/TA00/EREC1475.htm>

Aanb. RvE Opleiding ambtenaren: Aanbeveling nr. 1309 (1996) van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa inzake opleiding van ambtenaren die aan de grenzen asielzoekers opvangen

Link: <http://assembly.coe.int/Documents/AdoptedText/ta96/EREC1309.htm>

Aanbeveling omtrent de toepasbaarheid op minderjarige vluchtelingen en andere ontheemde kinderen van het Verdrag van Den Haag inzake de bescherming van kinderen en de samenwerking op het gebied van interlandelijke adoptie, Conferentie van Den Haag over Internationaal Privaat Recht, oktober 1994

Link: <http://www.hcch.net/e/conventions/annexa33e.html>

CAT, Verdrag tegen Foltering en Andere Wrede, Onmenselijke of Onterende Behandeling of Bestrafing, 1984.

art. 3: Geen enkele staat mag een persoon terugsturen naar een land waar hij of zij gevaar op marteling loopt.

CERD, Verdrag inzake de Uitbanning van Alle vormen van Rassendiscriminatie , 1965

Link: http://www.unhchr.ch/html/menu3/b/d_icerd.htm

CRS, Verdrag tot beperking van de Staatloosheid, 1961

Link: <http://www.unhcr.md/article/convstateless61.htm>

ECRE (integratie), Europese Raad over Vluchtelingen en bannelingen: standpunt over integratie van vluchtelingen in Europa, december 2002

Link: <http://www.ecre.org/positions/integ02.pdf>

ECRE (jongeren), Europese Raad over Vluchtelingen en bannelingen: standpunt over minderjarige vluchtelingen, 1996

Link: <http://www.ecre.org/positions/children.pdf>

EU Res., Resolutie inzake niet-begeleide minderjarige onderdanen van derde landen, Raad van de EU, juni (97/C 221/03)

art. 2(3): Niet-begeleide minderjarigen die ingevolge nationale bepalingen aan de grens moeten verblijven totdat een beslissing is genomen over toegang tot het grondgebied dan wel over terugkeer, dienen de beschikking te krijgen over alle noodzakelijke materiële steun en verzorging om te voorzien in hun basisbehoeften, zoals voedsel, voor hun leeftijd geschikte huisvesting, sanitaire voorzieningen en medische zorg.

art. 3(1): De lidstaten spannen zich in om de identiteit van een minderjarige zo snel mogelijk na aankomst vast te stellen, en na te gaan of hij of zij inderdaad niet begeleid is. Informatie over de identiteit en situatie van een minderjarige kan op verschillende manieren worden verkregen en met name door een passend interview met de betrokkene, dat zo spoedig mogelijk dient plaats te vinden op een wijze die past bij zijn leeftijd.

De verkregen informatie moet op doeltreffende wijze worden gestaafd. Bij het aanvragen, ontvangen, doorgeven en bewaren van de verkregen informatie dient grote zorgvuldigheid en vertrouwelijkheid te worden betracht, in het bijzonder in het geval van asielzoekers, teneinde zowel de minderjarige als de leden van zijn of haar familie te beschermen. Deze in een vroeg stadium verkregen informatie kan met name betere vooruitzichten bieden voor de hereniging van de minderjarige met zijn/haar familie in het land van oorsprong of een derde land.

art. 3(2): Niet-begeleide minderjarigen hebben ongeacht hun juridische status recht op de nodige bescherming en basisverzorging overeenkomstig het bepaalde in de nationale wetgeving.

art. 3(3): De lidstaten spannen zich met het oog op hereniging in om de familieleden van een niet-begeleide minderjarige zo snel mogelijk op te sporen dan wel de verblijfplaats van de familieleden vast te stellen, ongeacht de juridische status en zonder vooruit te lopen op de gegrondheid van een eventuele verblijfsaanvraag. Niet-begeleide minderjarigen kunnen ook worden aangemoedigd en gesteund in hun contacten met het Internationaal Comité van het Rode Kruis (ICRK), nationale organisaties van het Rode Kruis of andere organisaties, teneinde hun familieleden op te sporen. Met name in het geval van asielzoekers moet bij contacten in het kader van de opsporing van familieleden, de vertrouwelijkheid ten volle worden geëerbiedigd, teneinde zowel de minderjarige als de leden van zijn familie te beschermen.

art. 3(4 & 5): Voor de toepassing van deze resolutie zorgen de lidstaten zo spoedig mogelijk voor de noodzakelijke vertegenwoordiging van de minderjarige door: (a) een wettelijke voogdij, of (b) een vertegenwoordiging door een (nationale) organisatie die wordt belast met de zorg voor en het welzijn van de minderjarige, of (c) een andere passende vertegenwoordiging.

Wanneer voor een niet-begeleide minderjarige een voogd wordt aangesteld, ziet deze er overeenkomstig het nationale recht op toe, dat er op passende wijze in bijvoorbeeld de juridische, sociale, medische en psychologische behoeften van de minderjarige wordt voorzien.

art. 3(6): Niet-begeleide, schoolplichtige minderjarigen hebben, wanneer aangenomen mag worden dat hun verblijf in een lidstaat van langere duur zal zijn, toegang tot de reguliere onderwijsstructuren op dezelfde basis als onderdanen van het gastland, of ontvangen als alternatief passende speciale onderwijsmogelijkheden.

art. 3(7): Niet-begeleide minderjarigen dienen passende medische verzorging te krijgen in verband met urgente behoeften. Bijzondere medische of andere bijstand moet worden verleend aan niet-begeleide minderjarigen die het slachtoffer zijn geweest van enige vorm van verwaarlozing, exploitatie of misbruik; foltering of enige andere vorm van wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing; of gewapende conflicten.

art. 4(1): Iedere niet-begeleide minderjarige heeft het recht een asielerzoek in te dienen. De lidstaten kunnen echter bepalen dat een minderjarige onder een bepaalde, door de lidstaat vast te stellen leeftijd, slechts om asiel kan verzoeken met bijstand van een wettelijke voogd, een speciaal benoemde volwassen vertegenwoordiger of instelling.

art. 4(2): Gelet op de bijzondere behoeften van minderjarigen en gezien hun kwetsbare positie behandelen de lidstaten asielerzoeken van niet-begeleide minderjarigen met spoed.

art. 4(3): (a) In beginsel moet een niet-begeleide asielzoeker die beweert minderjarig te zijn, het bewijs van zijn leeftijd leveren. (b) Indien een dergelijk bewijs niet beschikbaar is of ernstige twijfel blijft bestaan, mogen de lidstaten de leeftijd van een asielzoeker ramen. De leeftijdsraming is objectief. De lidstaten kunnen te dieneinde, met instemming

van de minderjarige, een speciaal benoemde volwassen vertegenwoordiger of instelling, een medische leeftijdstest laten uitvoeren door gekwalificeerd medisch personeel.

art. 4(4): De lidstaten plaatsen niet-begeleide minderjarigen tijdens de asielprocedure gewoonlijk: (a) bij meerderjarige verwanten, (b) in een pleeggezin, (c) in opvangcentra met speciale voorzieningen voor minderjarigen, of (d) in een andere accommodatie met passende voorzieningen voor minderjarigen, teneinde hen bijvoorbeeld in staat te stellen zelfstandig te wonen, zij het met adequate ondersteuning. De lidstaten mogen niet-begeleide minderjarigen van 16 jaar of ouder in opvangvoorzieningen voor volwassen asielzoekers plaatsen.

art. 4(5): (a) Tijdens een interview over hun asielverzoek kunnen niet-begeleide minderjarige asielzoekers vergezeld worden door een wettelijke voogd, een speciaal benoemde volwassen vertegenwoordiger of instelling, een volwassen verwant of een raadsman. (b) Het interview moet worden uitgevoerd door ambtenaren die de noodzakelijke ervaring of opleiding hebben. Het belang van een adequate opleiding voor ambtenaren die niet-begeleide minderjarige asielzoekers interviewen moet terdege worden erkend.

art. 4(6): Bij de beoordeling van het asielverzoek van een niet-begeleide minderjarige wordt, naast met objectieve feiten en omstandigheden, ook rekening gehouden met de leeftijd, de rijpheid en de geestelijke ontwikkeling van de minderjarige alsmede met zijn of haar mogelijk beperkte kennis van de omstandigheden in het land van herkomst.

art. 4(7): Zodra een niet-begeleide minderjarige de vluchtelingenstatus of een ander permanent verblijfsrecht krijgt, moet hem een huisvestingsregeling voor de lange termijn geboden worden.

art. 5(1): Indien een minderjarige niet voor een verblijf van langere duur in een lidstaat in aanmerking komt, kan de betrokken lidstaat de minderjarige alleen terugzenden naar het land van herkomst of een derde land dat bereid is om hem op te nemen, indien er bij aankomst aldaar voor de minderjarige - afhankelijk van zijn behoefte, gelet op leeftijd en mate van zelfstandigheid - adequate opvang en verzorging aanwezig is. Hiervoor kan worden ingestaan door ouders of andere volwassenen die voor het kind zorgen, alsmede door overheidsinstanties of niet-gouvernementele organisaties.

art. 5(2): Zolang terugkeer onder deze voorwaarden niet mogelijk is, bieden de lidstaten de minderjarige in beginsel de mogelijkheid om op hun grondgebied te blijven.

art. 5(3 a, c en d) De bevoegde autoriteiten van de lidstaten werken met het oog op terugkeer samen: (a) bij de hereniging van de minderjarige met andere leden van zijn/haar familie in het land van herkomst van de minderjarige of het land waar deze familieleden verblijven; (c) met internationale organisaties zoals UNHCR of Unicef, die de regeringen reeds actief adviseren over richtsnoeren voor de omgang met niet-begeleide minderjarigen, in het bijzonder asielzoekers; (d) indien passend, met niet-gouvernementele organisaties teneinde zich ervan te vergewissen dat in het land waarnaar de minderjarige wordt teruggestuurd, adequate opvang- en verzorgingsvoorzieningen voorhanden zijn.

EU Res. Minimum, Resolutie van de Raad inzake minimumwaarborgen voor asielprocedures, juni 1995

lid 1: De asielprocedures worden uitgevoerd met volledige inachtneming van het Verdrag van Genève van 1951 en van het Protocol van New York van 1967 betreffende de status van vluchtelingen alsmede van de overige volkenrechtelijke verplichtingen inzake vluchtelingen en mensenrechten. Met name doen de procedures ten volle recht aan artikel 1 van het Verdrag van 1951 inzake de definitie van "vluchteling", artikel 33 inzake het beginsel van "non-refoulement" en artikel 35 inzake de samenwerking met het UNHCR, dit vooral om het Hoog Commissariaat het toezicht op de toepassing van het Verdrag te vergemakkelijken

lid 26: Er dient voor te worden gezorgd dat niet-begeleide minderjarigen die asiel zoeken, worden vertegenwoordigd door een instelling of een hiertoe aangestelde volwassene. Tijdens het persoonlijk onderhoud kunnen de niet-begeleide minderjarigen worden bijgestaan door de bedoelde vertegenwoordiger van de instelling of volwassene. Die personen moeten de belangen van het kind verdedigen.

lid 27: Bij de behandeling van het asielverzoek van niet-begeleide minderjarigen moet rekening worden gehouden met hun geestelijke ontwikkeling en rijpheid.

EVRM, Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en van de Fundamentele Vrijheden (en Protocollen), 1950

Art. 3. Niemand mag worden onderworpen aan foltering of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen.

Art. 4: Niemand mag in slavernij of dienstbaarheid worden gehouden of tot dwangarbeid gedwongen worden.

Art. 8.1: Een ieder heeft recht op respect voor zijn privé-leven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie.

ICRMW, Internationale Verdrag inzake bescherming van de rechten van alle migrante werknemers en van de leden van hun gezin, 1990

art. 44(1): De Staten moeten maatregelen nemen om de bescherming van de eenheid van families van migrante werknemers te garanderen.

ILO C182, ILO Verdrag betreffende het verbod op en de onmiddellijke actie voor de uitbanning van de ergste vormen van kinderarbeid C182, 1999

art. 3: De definitie van het begrip “ergste vormen van kinderarbeid” omvat ook het verkopen van kinderen en de kinderhandel.

IVBPR, Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten, 1966 (en Facultatief Protocol)

art. 8: Niemand mag in slavernij of dienstbaarheid worden gehouden of tot dwangarbeid gedwongen worden.

art. 19: Een ieder heeft het recht om zonder inmenging een eigen mening te hebben. Een ieder heeft recht op vrijheid van meningsuiting.

art. 23(1): Het gezin heeft recht op bescherming door de staat.

art. 24(1): Elk kind heeft – zonder enige vorm van discriminatie – recht op de beschermingsmaatregelen die vereist zijn door zijn status van minderjarige als onderdeel van zijn gezin, de maatschappij en de Staat.

IVESCR, Internationaal Verdrag inzake economische, Sociale en Culturele Rechten, 1966

art. 10(3): Namens de kinderen moeten speciale maatregelen worden genomen zonder dat hierbij sprake mag zijn van discriminatie *en* Kinderen moeten tegen economische en sociale uitbuiting worden beschermd.

Minderjarige vluchtelingen: Richtlijnen inzake bescherming en zorg, UNHCR, 1994

Link:<http://www.separated-children-europe-programme.org/Global/framed.asp?source=Documents/Eng/Legislation/RefugeeChildren.pdf>

Protocol inzake de status van vluchtelingen, 1967

Link: <http://www.unhcr.ch>

Protocol tegen de smokkel van migranten ter land, ter zee en in de lucht, als aanvulling op het Verdrag van de Verenigde Naties tegen de internationale georganiseerde criminaliteit, 2000

art. 19 (2): De maatregelen moeten worden geïnterpreteerd en toegepast op een wijze die geen discriminatie inhoudt van personen omwille van het feit dat zij het voorwerp zijn van een gedrag dat in artikel 6 van dit Protocol is uiteengezet. De interpretatie en toepassing van die maatregelen moet met de internationaal erkende principes van non-discriminatie stroken.

Protocol ter voorkoming, afschaffing en bestraffing van mensenhandel, in het bijzonder handel in vrouwen en kinderen, als aanvulling op het Verdrag van de Verenigde Naties tegen de internationale georganiseerde criminaliteit, 2000

art. 7: Elke Staat die partij is, moet overwegen om slachtoffers van mensenhandel, voor zover dit adequaat is, tijdelijk of permanent op zijn grondgebied te laten verblijven.

art. 14(2): De maatregelen moeten worden geïnterpreteerd en toegepast op een wijze die geen discriminatie inhoudt van personen omwille van het feit dat zij het slachtoffer van mensenhandel zijn. De interpretatie en toepassing van die maatregelen moet met de internationaal erkende principes van non-discriminatie stroken.

Raad van de EU: Conclusies over landen waar over het algemeen geen ernstig risico op vervolging bestaat, 1992

Geen link

Raad van de EU, Gemeenschappelijke actie ter bestrijding van mensenhandel en seksuele uitbuiting van kinderen, 24 februari 1997

Link: http://ue.eu.int/ejn/data/vol_b/5_actions_communes/coopera_judiciaire/1-063-04031997-2-6-en.html

Raad van de EU: Gemeenschappelijk standpunt omtrent de eengemaakte toepassing van de definitie van het begrip "vluchteling", maart 1996

Link:

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31996F0196&model=guichett

Raad van de EU: Resolutie over een eengemaakte benadering van vragen omtrent derde landen die als gastland optreden, 1992

Geen link

Raad van de EU, Resolutie over het harmoniseren van het nationale beleid inzake gezinshereniging, 3 juni 1993

Geen link

Raad van de EU: Resolutie over kennelijk ongegronde asielaanvragen, 1992

Geen link.

Raad van de EU: Verklaring van Brussel inzake het voorkomen en bestrijden van mensenhandel, mei 2003

Link: http://europa.eu.int/eur-lex/en/dat/2003/c_137/c_13720030612en00010009.pdf

RvE Ministers 91, Aanbeveling nr. (91) 11 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa inzake seksuele uitbuiting, pornografie en prostitutie van en inzake handel in kinderen en jonge volwassenen

Link: <http://cm.coe.int/ta/rec/1991/91r11.htm>

RvE Ministers 2000, Aanbeveling nr. R (2000) 11 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa inzake acties tegen de mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting

Link: <http://cm.coe.int/ta/rec/2000/2000r11.htm>

UNHCR-AP, Agenda voor bescherming van de UNHCR, 2002

Deel III, doel 1(9): De Staten, het UNHCR, de NGO's en de andere partners moeten ingaan op de behoeften van de alleenstaande kinderen, inclusief hun tijdelijke plaatsing in pleeggezinnen of de aanduiding van een voogdij die al dan niet van de Stat is, en het toezicht op dergelijke regelingen *en* de Staten moeten zoeken naar adequate alternatieven voor het opsluiten van asielzoekers en vluchtelingen en in principe afzien van het opsluiten van kinderen.

Deel III, doel 6(2): De Staten, het UNHCR en de partners moeten maatregelen nemen om te garanderen dat minderjarige vluchtelingen op billijke wijze aan het beslissingsproces over alle domeinen van hun leven en aan de implementatie van dergelijke beslissingen kunnen deelnemen *en* de Staten moeten belang hechten aan lager en middelbaar onderwijs voor vluchtelingen.

UNHCR-handboek, Handboek over procedures en criteria ter bepaling van de status van vluchteling, 1992

Link: <http://www.unhcr.ch/cgi-bin/texis/vtx/home/.opendoc.pdf?tbl=MEDIA&id=3d58e13b4&page=publ>

UNHCR-richtlijnen, Richtlijnen voor beleid en procedures in de omgang met niet-begeleide kinderen die asiel zoeken, 1997

Link: <http://www.unhcr.ch/cgi-bin/texis/vtx/home/.opendoc.pdf?tbl=MEDIA&id=3d4f91cf4&page=publ>

Verdrag van de Verenigde naties inzake de status van vluchtelingen, 1951

art. 31: De Verdragsluitende Staten zullen geen strafsancities, op grond van onrechtmatige binnenkomst of onrechtmatig verblijf, toepassen op vluchtelingen die, rechtstreeks komend van een grondgebied waar hun leven of vrijheid in de zin van artikel 1 werd bedreigd, zonder toestemming hun grondgebied binnenkomen of zich aldaar bevinden, mits zij zich onverwijld bij de autoriteiten melden en deze overtuigen, dat zij geldige redenen hebben voor hun onrechtmatige binnenkomst of onrechtmatige aanwezigheid.

art. 33: Geen der Verdragsluitende Staten zal, op welke wijze ook, een vluchteling uitzetten of terugleiden naar de grenzen van een grondgebied waar zijn leven of vrijheid bedreigd zou worden uit hoofde van artikel 1.

Verdrag van Den Haag, 1993, Verdrag van Den Haag inzake de bescherming van kinderen en de samenwerking inzake interlandelijke adoptie, 1993, en de hierbij aansluitende Aanbeveling inzake de toepassing van het Verdrag over minderjarige vluchtelingen

Link: <http://www.hcch.net/e/conventions/menu33e.html>

Verdrag van Den Haag, 1996, Verdrag van Den Haag inzake rechtspraak, toepasselijke wetgeving, erkenning, handhaving en samenwerking qua verantwoordelijkheid van de ouders en inzake maatregelen ter bescherming van de kinderen, 1996

Link: <http://www.hcch.net/e/conventions/menu34e.html>

VN-regels ter bescherming van jongeren die van hun vrijheid zijn beroofd, 1990

Link: <http://www.un.org/documents/ga/res/45/a45r113.htm>

VN-richtlijnen inzake mensenrechten en mensenhandel, Aanbevolen principes en richtlijnen van de UNHCHR inzake mensenrechten en mensenhandel, E/2002/68/Add.1, 20 mei 2002

Link: [http://www.unhchr.ch/huridocda/huridoca.nsf/\(Symbol\)/E.2002.68.Add.1.En?Opendocument](http://www.unhchr.ch/huridocda/huridoca.nsf/(Symbol)/E.2002.68.Add.1.En?Opendocument)